

7^e Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag

De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
Alexandra C. van Huffelen
Den Haag, 22 juni 2021

Inleiding

Iedere twee maanden ontvangt de Tweede Kamer een Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag (VGR) waarin verslag wordt gedaan van de voortgang en de stand van zaken met betrekking tot de kinderopvangtoeslag. In het bijzonder waar het gaat om het helpen van ouders die door het stopzetten en/of terugvorderen van kinderopvangtoeslag in de problemen zijn gekomen. Hierbij ontvangt u de 7^e VGR, als bijlage bij een Kamerbrief, waarin de belangrijkste bespreekpunten met de Kamer worden uitgelicht. De 7^e VGR volgt verder, vanuit het oogpunt van consistentie, dezelfde structuur als de voorgaande rapportages en geeft de stand van zaken weer vanaf de update van de 6^e VGR die op 25 mei jl. met de Kamer is gedeeld.

In hoofdstuk 1 van deze VGR informeer ik u in meer detail over de uitvoering van de hersteloperatie. De voortgang van de hersteloperatie wordt, zoals met u afgestemd, weergegeven aan de hand van tabellen met vergelijkingen tussen alle rapportages. In hoofdstuk 2 informeer ik u vervolgens over voortgang van beleidsmaatregelen om alle gedupeerde ouders zo goed mogelijk te kunnen helpen. Onder andere de voortgang ten aanzien van de juridische bijstand, de samenloop met schulden, de samenwerking met het College voor de Rechten van de Mens en de voortgang van diverse onderzoeken die raken aan de hersteloperatie. Ook besteed ik aandacht aan het proces van heling, dat veel verder rijkt dan de financiële vergoeding. In volgende voortgangsrapportages zal ik hier nog nader en uitgebreider op ingaan. Hoofdstuk 3 gaat over de voortgang van de organisatie van de hersteloperatie en de betrokkenheid en adviezen van verschillende partijen en samenwerkingspartners. Daarbij staan, zoals ook door de motie¹ Marijnissen uitgesproken, de ouder voor mij op de eerste plek.

Als bijlage bij deze VGR stuur ik u de lijsten met moties en toezeggingen, en het advies 'Aanbevelingen aanpak Kindregeling' vanuit gedupeerde kinderen en jongeren.

¹ Kamerstukken II, 2020/21, 28362, nr. 42

Inhoud

1. Uitvoering hersteloperatie

- 1.1. Voortgang hulp aan ouders
- 1.2. Planning uitvoering herstel
- 1.3. Stand van zaken Commissies
- 1.4. Inzage dossiers van ouders met gegevens uit het verleden
- 1.5. Activiteiten om gedupeerden te vinden
- 1.6. Oudergesprekken
- 1.7. Samenwerking met gemeenten

2. Herstelbeleid en onderzoek

- 2.1. Nieuwe regelingen voor groepen gedupeerden
- 2.2. Samenloop herstel en schulden
- 2.3. Juridische bijstand gedupeerden
- 2.4. Ouders in het buitenland
- 2.5. Discriminatie
- 2.6. 'Heling' en immaterieel herstel
- 2.7. Stand van zaken lopende onderzoeken

3. Organisatie Hersteloperatie

- 3.1. Stand van zaken inrichting herstelorganisatie
- 3.2. Ouder- en kindpanel
- 3.3. Bestuurlijke Adviesraad Kinderopvangtoeslag
- 3.4. Monitoring door de Nationale Ombudsman
- 3.5. Communicatie met ouders
- 3.6. Financiën

Bijlagen

- a. Overzicht cijfers 7^e VGR (onderdeel van dit document)
- b. Lijst 1 Afgeronde toezeggingen
 - Lijst 2 Lopende toezeggingen
 - Lijst 3 Afgeronde moties
 - Lijst 4 Lopende moties
- c. Advies kinderen en jongeren

1. Uitvoering hersteloperatie

1.1. Voortgang hulp aan ouders

Het is van groot belang dat gedupeerden zo snel en goed mogelijk recht gedaan wordt en dat zij helderheid hebben over de uitkomsten van het hersteltraject. Dit komt ook veel terug in de persoonlijke gesprekken die ik met ouders voer en is ook iets waar uw Kamer terecht aandacht voor vraagt. Ik geef in deze paragraaf aan waar de hersteloperatie staat, waarbij ik me realiseer de behoefte aan snelheid dikwijls op gespannen voet staat met de zorgvuldigheid die moet worden betracht, de beschikbare capaciteit en de wens om tot echt herstel te komen, waarvoor meer nodig is dan alleen financiële compensatie.

Voortgang hersteloperatie

In lijn met de 5^e en 6^e VGR wordt de voortgang van de hersteloperatie in deze paragraaf door middel van tabellen weergegeven zodat inzichtelijk wordt welke resultaten zijn geboekt. Achtereenvolgens betreft het tabellen die betrekking hebben op het aantal aangemelde en gecompenseerde ouders (tabel 1), hulp aan ouders in acute problemen (tabel 2) en de uitvoering van de € 750-regeling (tabel 3). In sommige gevallen zijn in eerdere VGR's geen cijfers gedeeld, bijvoorbeeld omdat een regeling of uitvoering toen nog niet van kracht was. Voor de cijfers met betrekking tot de 7^e VGR geldt als peildatum 17 juni 2021, tenzij anders vermeld. In bijlage A is een totaaloverzicht opgenomen met de cijfers uit deze en voorgaande VGR's.

Tabel 1 Voortgang hersteloperatie

Categorie	1^e VGR 29 april 2020	2^e VGR 9 juli 2020	3^e VGR 29 sep. 2020	4^e VGR 4 dec. 2020	5^e VGR 1 feb. 2021	6^e VGR 8 apr. 2021	7^e VGR 22 juni 2021
Aantal ouders aangemeld als gedupeerde	4.800	6.273	8.100	9.200	17.800	31.325	42.050
Aantal ouders met een persoonlijke zaakbehandelaar			1.300	2.247	2.588	3.373	3.943
Aantal uitbetalingen na integrale beoordeling	282	282	390	510	883	1.607	2.352
Aantal uitbetalingen van € 30.000 na lichte toets					470	5.784	16.588
Aantal ouders dat vooralsnog niet in aanmerking komt voor € 30.000						3.651	11.386

Het aantal aangemelde ouders bedroeg op 17 juni 2021 ruim 42.000. Ten opzichte van de 6^e VGR is dat een stijging van circa 11.000. Het aantal ouders met een zaakbehandelaar steeg naar bijna 4.000. Het lag in de lijn der verwachting dat veel ouders zich zouden aanmelden, onder meer door onze brieven waarin we de ouders oproepen zich te melden. Ook werd voor ouders steeds meer duidelijk dat er echt gecompenseerd werd, waardoor

veel ouders de moed hebben kunnen vinden om zich te melden. Desondanks overstijgt het aanhoudende aantal meldingen onze verwachtingen. Er is nu een groot aantal ouders in beeld, dat verheugt mij, maar we weten nog niet of alle ouders die in aanmerking komen voor een herstelbetaling zich nu hebben gemeld. Daarom hoop ik, net als de Nationale ombudsman, dat ouders zich blijven melden en doen wij er ook alles aan hen actief te benaderen (zie paragraaf 1.5).

Uitvoering € 30.000-regeling

Bij alle ouders die zich hebben gemeld starten we met een lichte toets om vast te kunnen stellen of een ouder gedupeerd is. Op dit moment hebben zich ~42.000 ouders aangemeld. Van dit aantal is voor ~32.000 ouders de lichte toets afgerond. Bij ~21.000 van hen kon gedupeerdheid worden vastgesteld op basis van de data-analyse of na de handmatige toets. Deze ouders hebben we, nadat we de ouder gesproken hebben, de €30.000 uitbetaald. Inmiddels zijn er in totaal ~19.000 ouders uitbetaald.

De ouders waarbij nog geen aanwijzing van gedupeerdheid gevonden kon worden hebben daarover bericht ontvangen. Veel van die ouders hebben vervolgens contact met ons gezocht en zijn of door het Serviceteam geholpen of zijn terug gebeld door het Nazorgteam. Er zijn ~4.800 terugbellenverzoeken ontvangen waarvan ~90% is teruggebeld. Naar aanleiding daarvan is bij ~400 ouders alsnog gedupeerdheid vastgesteld en de € 30.000 uitbetaald.

In totaal hebben 218 ouders bezwaar gemaakt tegen of de uitbetaling van de € 30.000 (99 ouders) of tegen het feit dat dit nog niet is uitbetaald (119 ouders). Ongeveer 2.100 ouders of bewindvoerders hebben we nog niet kunnen spreken over de uitbetaling. Om deze groep alsnog te bereiken zijn meerdere acties in gang gezet, zoals samenwerking met gemeenten en het versturen van een fysieke 'contactkaart' met daarop de oproep aan ouders om contact op te nemen met de UHT. Van de groep van voor 15 februari gaat dit om ~ 800 ouders. Het aantal niet bereikte ouders neemt gelukkig steeds verder af. Het verloop van deze groep monitoren we goed. Bij ~700 ouders is sprake van een vergrijpboete of een strafrechtelijke vervolging. Het behandelen van deze dossiers kost meer tijd en moet gedaan worden door een team van specialisten. De betreffende ouders zijn hierover geïnformeerd. Binnenkort starten we met de behandeling van deze groep ouders.

Nagenoeg alle ouders die zich voor 15 februari hebben gemeld, hebben voor 1 mei jl. bericht gekregen over de uitkomst of hebben bericht gekregen dat er meer tijd nodig is om hun situatie te beoordelen. Dit laatste betreft ouders die betrokken zijn bij een vergrijpboete of een strafrechtelijke veroordeling. Helaas zijn er ouders of bewindvoerders die we nog niet hebben kunnen bereiken voor 1 mei over de uitbetaling van de € 30.000.

Mede op verzoek van de leden van de SGP fractie van de Eerste Kamer wil ik benadrukken dat we ernaar streven zo spoedig mogelijk de aanvragen te behandelen². Hierbij strijden snelheid en zorgvuldigheid maar ik wil een termijn van maximaal zes maanden hiervoor hanteren.

Integrale beoordeling

Naast de ouders die € 30.000 hebben gekregen, zijn er sinds de 6^e VGR 745 ouders integraal beoordeeld en uitbetaald. Naar aanleiding van het gelijktrekken van berekening van de compensatieregeling en de hardheidsregeling zijn de rekensystemen aangepast. Op dit moment worden ook de wijzigingen in de communicatie en het betaalproces gefinaliseerd. De ouders die naar aanleiding van de aanpassingen nog een nabetaaling moeten krijgen, zullen dat op binnen enkele weken ook ontvangen.

² 169028.01U

Het aantal van 2.352 integrale beoordelingen tot nu toe is helaas lager dan de nagestreefde planning van 3.500. In de oplegbrief bij deze VGR leg ik uit waar dit door komt en ga ik dieper in op de planning en aanpak van de integrale beoordelingen voor 2021 en daarna. Ook leg ik in de oplegbrief uit hoe we omgaan met de wettelijke termijnen.

Hulp aan ouders in acute problemen en € 750-regeling

Ouders die in acute nood (financieel en niet-financieel) kunnen zich nog altijd wenden tot UHT om een beroep te doen op versnelde hulp. Na een spoedbeoordeling door het hulpteam wordt vastgesteld of er een noodzaak is voor uitbetaling van de noodvoorziening (maximaal € 500). De betreffende ouder krijgt voorrang op een lichte toets. Als hieruit blijkt dat de ouder recht heeft op herstel, vindt er een eerste betaling van de compensatie plaats, dit is minimaal € 30.000. In de periode sinds de 6^e VGR zijn er 618 verzoeken om acute hulp ingediend, die grotendeels zijn toegekend. Het hulpteam heeft enkele verzoeken moeten afwijzen omdat na telefonisch contact bleek dat er geen sprake was van acute nood, of omdat de ouders na een lichte toets niet binnen de doelgroep van de hersteloperatie bleken te vallen. Deze ouders zijn uiteraard wel gewezen op de mogelijkheden van hulp op andere plekken, zoals bij hun gemeente. Er zijn nog 120 verzoeken in behandeling.

Tabel 2 Hulp aan ouders in acute problemen

Categorie	1^e VGR 29 april 2020	2^e VGR 9 juli 2020	3^e VGR 29 sep. 2020	4^e VGR 4 dec. 2020	5^e VGR 1 feb. 2021	6^e VGR 8 apr. 2021	7^e VGR 22 juni 2021
Aantal ouders dat beroep heeft gedaan a.g.v. acuut probleem			84	292	983	1.702	2.320
Aantal verzoeken om acute hulp afgerond						1.521	2.200
Noodvoorziening							
Aantal betalingen aan ouders				104	276	988	1.797
Eerste betaling na lichte toets (spoedbehandeling)							
Aantal betalingen aan ouders				172	309	706	827*
Uitbetaald bedrag (€ mln.)					2,6	11,03	15,11
*Voorlopig cijfer, door herstructurering van het betalingsproces zijn we alle betalingen aan het valideren, daardoor er kunnen in de toekomst afwijkingen ontstaan.							

Ten aanzien van de € 750-regeling heb ik in de vorige VGR gemeld dat er nog zo'n 370 ouders nog niet konden worden uitbetaald, onder andere omdat zij nog geen

rekeningnummer hadden aangeleverd, of omdat er andere gegevens over hun aanmelding ontbraken. Alle ouders die in aanmerking komen, maar van wie geen rekeningnummer bekend is, zijn nogmaals herinnerd aan het doorgeven van een rekeningnummer. 58 ouders hebben dat alsnog gedaan, waardoor zij op 3 juni een betaling hebben kunnen ontvangen. Er zijn nu nog ongeveer 300 ouders van wie wij geen rekeningnummer (182) of andere gegevens hebben ontvangen. Deze ouders hebben wij ondanks vele pogingen helaas nog altijd niet kunnen bereiken. Zodra deze ouders in contact komen met UHT en hun gegevens delen, bijvoorbeeld voor een integrale beoordeling, ontvangen zij direct ook nog de € 750.

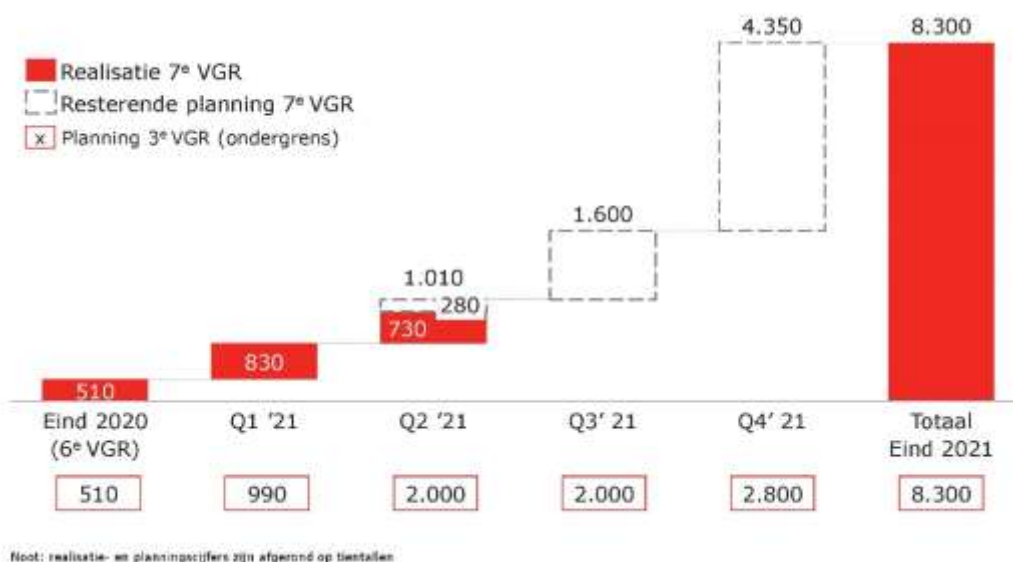
Tabel 3 € 750 regeling

Categorie	4 ^e VGR 4 dec. 2020	5 ^e VGR 1 feb. 2021	6 ^e VGR 8 apr. 2021	7 ^e VGR 22 juni. 2021
Aantal ouders in aanmerking	16.800	16.800	16.800	16.800
Aantal betalingen aan ouders	8.600	16.300	16.400	16.458

1.2. Planning uitvoering herstel

In de Kamerbrief bij deze Voortgangsrapportage ga ik uitgebreid in op de geactualiseerde planning van de te behandelen dossiers en de daarbij te hanteren aanpak voor de resterende maanden van dit jaar.

Ondanks de nieuwe instroom aan ouders en de uitbreiding van het takenpakket verwacht UHT voor de resterende maanden van 2021 de eerder gecommuniceerde ondergrens aan geholpen ouders uit de 4e VGR te realiseren. In de onderstaande figuur ziet u de planning voor de integrale beoordelingen in 2021.

Zoals beschreven in de Kamerbrief bij deze Voortgangsrapportage vind ik het ook erg belangrijk om ouders zo veel mogelijk duidelijkheid te geven wánnere hun integrale beoordeling gepland staat. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de maanden waarin UHT verschillende ouders verwacht te kunnen beoordelen, afhankelijk van wanneer zij zich aangemeld hebben. Op de website zal hier ook nog nadere informatie over worden opgenomen:

Tabel 4 Planning beoordeling per maand

Maand van behandeling	Ouders met aanmelddatum in/tussen
Juli 2021	Jul - Dec 2019
Augustus 2021	Dec 2019
September 2021	Dec 2019 - Feb 2020
Oktober 2021	Feb - Apr 2020
November 2021	Apr - Jun 2020
December 2021	Jun - Aug 2020
Januari 2022	Aug - Nov 2020
Februari 2022	Nov - 22 Dec 2020

1.3. Stand van zaken commissies

Als onderdeel van de gehele beoordeling leveren de Commissie van Wijzen (CvW), de Bezwaarschriften Advies Commissie (BAC) en de Commissie Werkelijke Schade (CWS) ook hun bijdrage in het herstelproces.

De ministeriële instellingsregelingen van de Commissie van Wijzen en de Commissie Werkelijke Schade zijn op 15 juni 2021 naar de Tweede Kamer gezonden en op 16 juni 2021 gepubliceerd in de Staatscourant. De benoemings- en vergoedingsbesluiten van de leden van de commissies zijn eveneens op 16 juni 2021 gepubliceerd in de Staatscourant. Aan de ministeriële instellingsregeling van de bezwaarschriftenadviescommissie wordt nog gewerkt.

Tabel 5 Commissies

	1 ^e VGR 4 april 2020	2 ^e VGR 9 juli 2020	3 ^e VGR 9 sep. 2020	4 ^e VGR 4 dec. 2020	5 ^e VGR 1 feb. 2021	6 ^e VGR 8 apr. 2021	7 ^e VGR 22 juni 2021
Commissie van Wijzen							
Aantal individuele dossiers aangemeld	-	-	-	85	261	609	1.060
Aantal individuele dossiers afgerond	-	-	-	31	256	580	1.041
Commissie Werkelijk Schade							
Aantal aangemeld				13	81	131	217
Aantal afgerond				0	0	12	29
Bezwaarschriftenadvies Commissie							
Aantal ingediend		57	55	55	61	94	287
Aantal afgerond (beoordeeld)		0	0	0	0	7	33
Aantal afgerond (doorgezet naar juiste plek)							124

Commissie van Wijzen

De Commissie van Wijzen (CvW) brengt onafhankelijk advies uit over alle voorgenomen afwijzingen voor compensatie na integrale beoordeling. Het aantal voorgelegde dossiers is sinds de 6e VGR gestegen van 609 naar 1.060. Daarvan zijn op 17 juni 2021 1.035 dossiers afgehandeld en 6 dossiers ingetrokken door UHT, 19 dossiers waren nog in behandeling. De CvW is in de afgelopen maanden uitgebreid van 8 naar 12 leden, die in 4 deelcommissies opereren. Om de eenheid van beleid te bewaken vindt tussen de 4 voorzitters van deze deelcommissies regelmatig overleg plaats. De CvW wordt thans gesteund door 3 secretarissen; een 4e secretaris treedt binnenkort aan. Aanleiding voor de uitbreiding was de prognose van UHT dat vanaf het tweede kwartaal van 2021 meer dossiers integraal zouden worden beoordeeld. Ook leerde de ervaring dat een steeds groter deel van die dossiers aan de CvW moest worden voorgelegd, omdat ouders voor een of meer jaren volgens het voorlopig oordeel van UHT niet voor compensatie in aanmerking kwamen. Aanvankelijk was dat het geval bij minder dan de helft van de beoordeelde dossiers, thans is dat gegroeid naar 60 tot 70%. Steeds meer ouders vragen om herbeoordeling van alle jaren waarin zij kinderopvangtoeslag hebben ontvangen, ook de jaren waarin geen correcties hebben plaatsgevonden of alleen reguliere correcties wegens wijzigingen van het aantal opvanguren of de toetsingsinkomens.

Het aantal gevallen waarin het oordeel van de CvW afwijkt van de voorlopige zienswijze van UHT neemt gestaag af. Was dat in november/december 2020 nog 13%, dat percentage is gedaald naar thans iets minder dan 5% van de voorgelegde gevallen. Belangrijkste oorzaak van die daling is dat UHT afwijkende opvattingen van de CvW overneemt en binnen haar organisatie uitdraagt. Voorts vindt regelmatig overleg plaats tussen Vaktechniek binnen UHT en de CvW waarin voorlopige standpunten worden getoetst. Nu de beoordeling van een flink aantal situaties is uitgekristalliseerd, ontstaat ruimte om de stijgende toestroom van zaken ook in duidelijke gevallen door één lid van de CvW te laten behandelen, dus niet door een deelcommissie van drie leden, de op 16 juni jl. gepubliceerde Instellingsregeling biedt die mogelijkheid. Daartoe kan ook het aantal secretarissen worden uitgebreid. De CvW slaagt er tot dusver nog steeds in om gemiddeld binnen één week na de ontvangst van een dossier een beoordeling aan UHT te zenden. Ik ben hen daar zeer erkentelijk voor.

Commissie Werkelijk Schade

Als ouders vinden dat binnen de integrale beoordeling onvoldoende recht is gedaan aan de echte materiële en/of immateriële schade, dan kunnen zij een verzoek voor aanvullende compensatie indienen bij de Commissie Werkelijke Schade (CWS). De CWS adviseert UHT onafhankelijk. De CWS is voor de oordeelsvorming afhankelijk van de informatie van de ouder en van de informatie van UHT. In de afgelopen periode is het proces van informatieverstrekking door UHT aan de CWS sterk verbeterd. UHT levert de complete dossiers van alle verzoekende ouders aan bij de CWS.

Er zijn inmiddels 217 verzoeken ingediend, 29 verzoeken zijn afgehandeld. Ongeveer een kwart van de verzoeken is (nog) niet-ontvankelijk. De meesten zijn niet-ontvankelijk omdat de integrale beoordeling van UHT nog niet is afgerond. Dit is ook doorgegeven aan de ouders die een verzoek hebben ingediend. Omdat relatief veel verzoeken niet ontvankelijk zijn, heeft de CWS nog duidelijker op de website van de CWS vermeld dat een verzoek bij de CWS kan worden ingediend als de integrale beoordeling is afgerond. Ook het verzoekformulier is aangepast.

De CWS neemt verzoeken van de ouders in behandeling op volgorde van binnenkomst. Zodra de CWS een verzoek heeft ontvangen, bevestigt de CWS dat per brief aan de ouder. Zodra het verzoek in behandeling wordt genomen, ontvangt de ouder daarvan opnieuw per brief bericht. Tijdens de behandeling van het verzoek wordt, indien de ouder dat wenst, een hoorgesprek georganiseerd. In dat gesprek kan de ouder zijn verhaal doen en zijn verzoek nader toelichten.

Ouders in schrijnende situaties kunnen voorrang krijgen in de procedure, in navolging van de motie Leijten³. Als UHT een schrijnende situatie signaleert, kan UHT dit doorgeven aan de CWS met het verzoek om voorrang te verlenen. Dit is tot nu toe 5 keer gebeurd

Elk advies van de CWS is maatwerk. In het advies aan UHT gaat de CWS gedetailleerd in op de individuele feiten en persoonlijke omstandigheden van de ouder(s). De CWS beargumenteert in het advies hoe zij in elk individueel geval tot een bepaald oordeel komt. UHT deelt dit advies met de ouder(s).

De CWS wil graag meer informatie geven over de inhoud van de adviezen waaronder gemiddelde schadebedragen en het aantal adviezen over het al dan niet toekennen van een aanvullende schadevergoeding. Dit kan ouders en hun advocaten helpen bij het indienen van verzoeken om aanvullende compensatie. Ik begrijp de roep om transparantie die ook vanuit de Kamer komt, bijvoorbeeld met de motie Grinwis⁴. Met de letterlijke oproep in deze motie, om geanonimiseerde zaken te publiceren, heeft de CWS echter moeite. In de aard van de zaken is bijna alle informatie die in de uitspraken staat sterk privacygevoelig en al snel herleidbaar tot kwetsbare individuen. In plaats daarvan wil de CWS geaggregeerd rapporteren over de inhoud van haar adviezen om de privacy te waarborgen. Gelet op het beperkt aantal uitgebrachte adviezen kunnen hierover op dit moment echter nog geen betrouwbare uitspraken worden gedaan. Zodra er 50 representatieve adviezen zijn uitgebracht, kan hierover in de eerstvolgende voortgangsrapportage aan uw Kamer verslag worden uitgebracht. Vervolgens kan dit op de website van de CWS gepubliceerd worden.

De werkwijze en het toetsingskader van de CWS zijn reeds volledig openbaar. Er staat een procesreglement op de website van de CWS met informatie daarover. Daarnaast staat op de website van de CWS een uitgebreide toelichting voor ouders aan de hand van een stappenplan, voorbeelden en een video met uitleg. Ook werkt de CWS desgevraagd mee aan voorlichtingsactiviteiten die anderen organiseren. Het gaat bijvoorbeeld om webinars voor het ouderpanel, persoonlijke zaakbehandelaars en voor rechtshulpverleners, die zijn aangemeld bij de Raad voor de Rechtsbijstand. Ook is er gesproken met Nederlandse Orde van Advocaten (NOVA) en de persoonlijk zaakbehandelaars.

Sinds februari 2021 is het aantal verzoeken aan de CWS sterk toegenomen. Daarom vindt sindsdien opschaling plaats van de CWS. Om deze opschaling mogelijk te maken, is het budget voor de CWS voor de jaren 2021 - 2023 aanzienlijk verruimd. Het aantal juristen is inmiddels toegenomen van 5 naar 11. De nieuwe instellingsregeling biedt meer armslag om de eigen werkwijze in te richten, zodat zij meer slagkracht heeft om (plaatsvervangende) leden te werven en om een advies met minder leden te kunnen afdoen. Zo kan CWS de verzoeken van ouders sneller beoordelen met dezelfde zorgvuldigheid. Daarnaast wordt o.a. gewerkt aan de realisatie van een veilige IT-omgeving om de zeer privacygevoelige informatie van ouders zorgvuldig te kunnen behandelen. Inmiddels is een digitaal zaaksysteem geselecteerd dat nu gereed wordt gemaakt.

Bezwaarschriftenadvies Commissie

In totaal heeft de BAC 287 bezwaarschriften ontvangen. Al deze bezwaarschriften zijn in kaart gebracht. Na beoordeling is gebleken dat 124 brieven niet konden worden aangemerkt als bezwaarschrift. De BAC was daarin niet bevoegd om deze in behandeling te nemen. Deze verzoeken zijn doorgestuurd naar de juiste plek waar ze wel kunnen worden behandeld, zoals UHT of de CWS. De overige 189 bezwaarschriften zijn of worden door de BAC behandeld. In de meeste gevallen zal een hoorzitting worden gehouden. UHT heeft tot nu

³ Kamerstukken II, 2020/21, 35 704, nr. 7.

⁴ Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 833

toe 12 beslissingen op bezwaar uitgebracht.

In het eerste kwartaal van 2021 heeft de BAC zich genoodzaakt gezien om de hoorzittingen te staken, vanwege een gebrek aan capaciteit in de personele ondersteuning. Na een korte onderbreking, heeft de BAC de hoorzittingen in het tweede kwartaal hervat aangezien de personele ondersteuning werd verhoogd. De BAC gaat ervan uit dat zij vanaf het derde kwartaal kan beschikken over de vereiste personele bezetting. De BAC zet verder in op de inrichting en professionalisering van de procesmatige kant van haar werkzaamheden. Hierin vormt ook de automatisering van de processen van de BAC en het verwerken van de data omtrent de binnenkomende bezwaarschriften een belangrijke factor. In juni 2021 zal een automatiseringssysteem gereed zijn en worden geïmplementeerd waardoor het inrichten en sturen op de processen verder zal kunnen worden gerealiseerd. Het automatiseringssysteem zal de BAC naar verwachting tevens in de gelegenheid gaan stellen om de werkwijze, communicatie en voorlichting inzake de voortgang van de bezwaarschriftenprocedures en de door haar uitgebrachte adviezen te professionaliseren.

De BAC verwacht dat zij door het opschalen van haar personele bezetting en de implementatie van het automatiseringssysteem, in staat zal zijn om meer dossiers te behandelen. Hiervoor is het budget voor de BAC voor de periode 2021 - 2023 verruimd. Hierbij wordt opgemerkt dat dit betrekking heeft op de reguliere instroom van bezwaren. De geprognosticeerde instroom van bezwaren ten aanzien van de Catshuisregeling valt hier buiten. De BAC is in overleg met de UHT, over de wijze waarop deze bezwaren afgehandeld kunnen gaan worden.

Ten slotte heeft het bezwarenteam van UHT dit voorjaar helaas een achterstand opgelopen in het registreren van binnengekomen bezwaren. Ouders hebben daardoor moeten wachten op de bevestiging van de ontvangst van het bezwaar. Inmiddels wordt die achterstand ingelopen. Uiterlijk 9 juli hebben alle ouders de bevestiging ontvangen.

1.4. Inzage dossiers van ouders met gegevens uit het verleden

Inmiddels hebben meer dan 1800 ouders gevraagd om inzage in hun persoonlijk dossier. Tijdens gesprekken die ik met ouders voer, merk ik dat sommige ouders dit ook voor hun verwerkingsproces belangrijk vinden. Een persoonlijk dossier bestaat uit een hersteldossier, dat relatief snel is samen te stellen en een, indien aanwezig, veel bewerklijker onderzoekdossier.

Zoals eerder beschreven is het samenstellen van persoonlijke dossiers voor ouders een complex en tijdsintensief proces. Ook na de procesoptimalisatie, waarover eerder bericht, kost het gemiddeld circa 115 uur per dossier. Dossiers zijn opgebouwd uit vaak honderden documenten (en in totaal soms duizenden pagina's) die herbenoemd en op de juiste volgorde geplaatst moeten worden. Om te voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) worden persoonsgegevens van andere personen dan de ouder geanonimiseerd. Het is een zeer tijdrovend proces om dit voor gehele dossiers handmatig uit te voeren. Ook worden meerdere controles op de dossiers uitgevoerd door ervaren medewerkers met expertise op het gebied van gegevensdeling. Hierbij werken wij altijd met het uitgangspunt om zo transparant mogelijk te zijn, mede gezien de lessen uit het verleden.

Hoewel een stijgende lijn in de oplevering van dossiers en samenvattingen is te zien, hebben wij minder ouders kunnen voorzien van hun persoonlijk dossier dan we hadden gehoopt. Sinds maart wordt er permanent opgeschaald en worden nieuwe medewerkers ingewerkt. De werkzaamheden kunnen alleen goed uitgevoerd worden door medewerkers die daarvoor ingewerkt en opgeleid zijn. Het inwerken gaat op korte termijn ten koste van

de oplevering van dossiers, maar dit zal uiteindelijk juist tot een versnelling leiden. Zodra de opschaling gerealiseerd is, kunnen alle verzoeken om dossiers van 2019 vóór eind 2021 en alle dossiers van 2020 vóór juli 2022 opgeleverd worden. Eerder is toegezegd om 56 dossiers op te leveren in Q2, inmiddels zijn er 60 dossiers afgerond. Het aantal nieuwe verzoeken ligt ver boven het aantal dossiers dat maandelijks opgeleverd kunnen worden. Daarom worden andere versnellingsopties naast opschaling onderzocht.

Tijdens webinars en periodiek operationeel overleg met de NOvA is ook toegelicht welk belang het herstel- en onderzoeksdossier hebben voor het toekennen van compensatie. Daarvoor is met name het hersteldossier van belang dat in de regel veel sneller kan worden samengesteld. Ook kan het soms voldoende zijn om in samenspraak met de advocaat specifieke stukken uit een onderzoeksdossier te verstrekken. Deze werkwijze kan in voorkomende gevallen een forse versnelling betekenen. Ik hecht eraan te benadrukken dat als de ouder het gehele persoonlijk dossier wenst te ontvangen, dit gebeurt.

Tabel 6 Verzoek tot inzage persoonlijke dossiers met gegevens uit het verleden

Categorie	1^e VGR april 2020	2^e VGR juli 2020	3^e VGR sep. 2020	4^e VGR 4 dec. 2020	5^e VGR 1 feb. 2021	6^e VGR 8 apr. 2021	7^e VGR 22 juni 2021
Aantal ouders	650	738	800	920	1.174	1.496	2.061
Aantal benaderde ouders		239	650	800	895	895	1.227
Aantal aanvragen afgerond	41	41	41	44	59	117	212*

** 212 aanvragen afgerond: 158 volledige dossiers, 7 samenvattingen en 47 beantwoorde vragen om informatie over een specifiek deel van het dossier.*

1.5. Activiteiten om gedupeerden te vinden

Het is belangrijk dat gedupeerde ouders zich melden. Dat maakt het mogelijk hen compensatie uit te keren voor het onrecht dat hen is aangedaan, hen te ondersteunen bij een nieuwe start en te werken aan herstel van vertrouwen. Inmiddels hebben zich meer dan 40.000 mensen als gedupeerden gemeld. De initiatieven die daar, onder andere door gemeenten, regionale ombudsmannen, ouderpanel en UHT toe zijn ondernomen hebben hieraan bijgedragen (zie ook de vorige voortgangsrapportage). Ik ben hier blij mee omdat dit ons in staat stelt ouders te helpen. Helaas weten we ook dat nog niet iedereen zich heeft gemeld.

In een rondetafelgesprek op 9 juni jl. heb ik met onder meer het ouderpanel, Kota, gemeenten, regionale ombudsmannen en het juridisch loket verkend welke mogelijkheden we met elkaar nog meer zien om mensen aan te moedigen zich te melden. Hieruit kwam naar voren dat er ouders zijn die zich uit schaamte, vrees of onzekerheid nog niet durven te melden. Uit de bijeenkomst kwam verder naar voren dat betrokkenheid van ervaringsdeskundigen, intermediairs en kennis over positieve ervaringen kunnen bijdragen aan bereidheid om zich te melden. De inzichten uit dit rondetafelgesprek betrek ik, in afstemming met onder meer VNG, de Nationale ombudsman en het ouderpanel bij de uitwerking van een voorstel waarover ik u in de volgende VGR informeer.

1.6. Oudergesprekken

Vanaf mijn aantreden voer ik regelmatig gesprekken met gedupeerde ouders. De verhalen die ouders mij vertellen zijn persoonlijk en aangrijpend. Het leed dat hen is aangedaan kan

ik niet wegnemen. Ik kan ouders in de gesprekken wel erkenning geven, hun vragen zoveel mogelijk beantwoorden en met hen meedenken over hun toekomst en hoe wij hen hierin kunnen ondersteunen.

Als een ouder dat wil en dat nodig is, kan de ouder ook direct na afloop van het gesprek met mij bijgestaan worden door een medewerker van de gemeente. Dit is mogelijk omdat de oudergesprekken samen met gemeenten worden georganiseerd en veelal plaatsvinden in een gemeentehuis of bij een dienstverlener die in opdracht van de gemeente werkt. Deze werkwijze verloopt goed. De ervaring is dat de meeste ouders in gesprek gaan met de gemeente voor aanvullende hulp. De persoonlijk zaakbehandelaars van de herstelorganisatie die bij het gesprek zijn nemen vragen van ouders mee die niet direct beantwoord kunnen worden en komen daar later bij de ouder op terug. In het gesprek worden vervolgspraken met de ouder gemaakt om nader informatie uit te wisselen en door te praten over de specifieke situatie waarin de ouder zich bevindt.

De gesprekken met ouders geven mij inzichten in de problemen die zij ervaren en wat we kunnen en moeten verbeteren in onze aanpak, regelingen en organisatie. Daarmee brengt het mij ook inzichten wat er nodig is om ouders (aanvullend) te helpen bij het verwerken van hetgeen hen is aangedaan en te ondersteunen een goede toekomst tegemoet te gaan.

Tot nu toe hebben 610 ouders zich aangemeld voor een gesprek (peildatum 17 juni). Met 391 van hen heb ik inmiddels een individueel gesprek gehad. Met de gesprekken die deze week gepland staan komt het aantal op 400. Deze gesprekken vinden door het hele land plaats. Ik blijf ook de komende maanden in gesprek gaan met ouders. Ouders die een gesprek willen, kunnen zich nog steeds via het serviceteam opgeven. Gelet op het aantal aanmeldingen kan het wel enkele maanden duren voordat zij aan de beurt zijn.

Tabel 7 Oudergesprekken

Oudergesprekken	1^e VGR april 2020	2^e VGR juli 2020	3^e VGR sep. 2020	4^e VGR 4 dec. 2020	5^e VGR 1 feb. 2021	6^e VGR 8 apr. 2021	7^e VGR 22 juni 2021
Aantal ouders aangemeld voor gesprek (cumulatief)	nb	nb	316	348	380	514	610
Aantal individuele gesprekken gevoerd (cumulatief)	nb	nb	88	171	218	294	391

1.7. Samenwerking met gemeenten

UHT en VNG werken constructief samen aan de brede ondersteuning van gedupeerde ouders. Gemeenten benaderen momenteel alle mensen die zich gemeld hebben bij UHT in het kader van het machtigingsbesluit. Gemeenten melden maandelijks bij de VNG met hoeveel ouders zij succesvol contact hebben gelegd. Op basis van de gegevens van de enquête van mei blijkt dat de 186 gemeenten die de enquête hebben ingevuld met 47% van de gemelde ouders succesvol contact hebben gehad.

Uit een kwalitatieve enquête komt naar voren dat in 137 gemeenten die de enquête hebben ingevuld, gemiddeld 10-20% van de ouders waarmee de gemeente contact heeft opgenomen behoefte heeft aan ondersteuning. De grootste ondersteuningsbehoefte ligt op het gebied van schulden (60 tot 80% van de casuïstiek). Daarnaast ligt er een grote ondersteuningsbehoefte op het gebied van werk en inkomen, huisvesting en zorg.

Gemeenten geven aan gehoor te geven aan de oproep om ruimhartig te zijn in hun dienstverlening aan (mogelijk) gedupeerde ouders. Voor sommige gemeenten betekent dit dat ze afwijken van bestaand beleid in de toekenning van ondersteuning. Voorbeelden hiervan zijn het loslaten van de inkomensnorm voor gemelde ouders in de toekenning van minimaregelingen of de vergoeding van ziektekosten die normaal gedekt worden in de aanvullende zorgverzekering. Ik heb veel waardering voor de enorme inzet van gemeenten.

De VNG ondersteunt gemeenten met handreikingen, formats, Q&A's en het uitwisselen van goede voorbeelden, bijvoorbeeld via twee wekelijkse besprekingen. Ik heb regelmatig overleg met de VNG over de uitdagingen waar gemeenten tegenaan lopen en het verwachtingsmanagement dat noodzakelijk is richting gedupeerde ouders. Zo is het voor gemeenten niet altijd mogelijk om huisvestingsproblematiek op te lossen vanwege de woningmarkt en zijn de wachtlijsten in de (Jeugd)GGZ ook een bekend probleem waar gemeenten mee te maken hebben.

Ondersteuning bij ontvangen van grote geldbedragen

De persoonlijk zaakbehandelaar inventariseert tijdens gesprekken met de ouder bij de integrale beoordeling op welke manieren er behoefte is aan financiële hulp. In de vorige VGR heb ik aangegeven dat er met inhoudelijk deskundigen en de BAK verkend wordt welke hulp geboden kan worden aan ouders die opeens een groot geldbedrag ontvangen. Het NIBUD en de VNG geven begin juli een webinar aan gemeenten om handvatten te bieden. Daarnaast organiseren zij trainingen voor gemeentemedewerkers over vragen die ontstaan rondom grote geldbedragen. Ook werkt VNG uit hoe gemeenten, aansluitend op de uitbetaling van het compensatiebedrag, de kwijtschelding van publieke schulden en overname van private schulden, ouders direct ondersteuning kunnen bieden op dit thema. Hiermee wordt aangesloten op de veranderende situatie van ouders. De gemeentelijke dienstverlening voor ouders werk ik met NIBUD en VNG de komende weken verder uit. Hierbij kijken we naar het verstrekken van informatie en de mogelijkheid van inzet van budgetcoaches.

Psychosociale ondersteuning voor ouders

Uit de vele gesprekken die ik voer met ouders komt duidelijk naar voren hoe groot de impact van de problemen zijn. Niet alleen op financieel vlak, maar ook fysiek en psychisch. Het is belangrijk dat voor de ouders die daar behoefte aan hebben, psychische ondersteuning beschikbaar is. Gedupeerde ouders kunnen via gemeenten in aanmerking komen voor psychosociale ondersteuning als onderdeel van de brede ondersteuning door gemeenten, bijvoorbeeld in de vorm van maatschappelijk werk. De kosten hiervan worden vergoed via de specifieke uitkering die aan gemeenten wordt verstrekt. Alle mensen die zich gemeld hebben bij UHT kunnen, als zij daaraan behoefte hebben, van gemeenten ondersteuning krijgen op vijf leefgebieden (huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen). Indien er bij de hulpvraag sprake is van psychische problematiek dan dient een huisarts door te verwijzen. Deze zorg wordt vergoed uit de Zorgverzekeringswet. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van Jeugd GGZ.

Met specifieke hulpvragen kunnen ouders, naast bij gemeenten, ook terecht bij Slachtofferhulp Nederland (SHN). SHN kan hulp bieden als het gaat om emotionele en praktische ondersteuning per telefoon. In april hebben zich 28 gedupeerde ouders gemeld bij SHN, in mei waren dat 54 ouders. SHN schaalte intern verder op en leidt extra mensen op om deze groep ouders goed te kunnen blijven helpen. Ik ben de gemeenten, SHN en andere organisaties die zich inzetten voor het verlenen van psychische ondersteuning zeer dankbaar.

2. Herstelbeleid en onderzoek

2.1. Nieuwe regelingen voor groepen gedupeerden

In de voorgaande rapportages heb ik aanvullende regelingen aan uw Kamer voorgelegd die nodig waren om ouders te kunnen helpen, zoals de € 30.000-regeling, de schuldenaanpak en de gratis juridische bijstand. In de loop van de tijd is, tijdens de uitvoering en in gesprek met gedupeerden, duidelijk geworden dat de oorspronkelijke herstelwetgeving voor een aantal groepen niet (voldoende) voorziet in een passende aanpak. Het gaat om kinderen, ex-partners van gedupeerde ouders en gedupeerden van vergelijkbare fouten bij andere toeslagen.

Het kabinet heeft al eerder laten weten dat er voor deze groepen een regeling moet komen. In eerdere Voortgangsrapportages heb ik uw Kamer reeds meegenomen in de stappen die ik daartoe heb gezet. Uw Kamer heeft in alle debatten van de afgelopen 6 maanden ook bij de herhaling de oproep gedaan, bijvoorbeeld met moties van diverse leden van de Tweede Kamer, om deze gedupeerden zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden. Ik wil deze gedupeerden ook zo snel mogelijk duidelijkheid geven over hoe deze regelingen eruit komen te zien. Het ontwerp van passende regelingen is echter niet eenvoudig. We zien grote verschillen binnen en tussen de groepen die onder de bestaande regelingen vallen en groepen die in aanmerking komen voor de nieuwe regelingen.

Gezien deze complexiteit heb ik de afgelopen maanden, in nauw overleg met alle betrokkenen, verschillende opties verkend voor deze regelingen. Daarbij ben ik uiteenlopende dilemma's tegengekomen. Vanwege het belang om de gedupeerden en de uitvoering uiteindelijk stabiliteit en duidelijkheid te bieden, hecht ik eraan om deze dilemma's met uw Kamer te bespreken, om samen tot een keuze te komen. De dilemma's en de mogelijke keuzes die zich voordeden bij de regelingen voor kinderen, ex-partners en gedupeerden bij andere toeslagen, heb ik opgenomen in de Kamerbrief bij deze VGR.

2.2. Samenloop herstel en schulden

Algemeen

Zoals eerder met u gedeeld, werk ik hard aan een verdere invulling van de kabinetsbelofte van 18 januari om de schuldenproblematiek van gedupeerde ouders op te lossen. Dit doe ik door eerst de schulden van gedupeerde ouders te pauzeren, waarmee ik rust wil creëren voor ouders en ruimte wil bieden voor een echte oplossing: het kwijtschelden van schulden.

Hieronder zal ik eerst een toelichting geven over de stand van zaken van de oplossing voor de zogenaamde publieke schulden. Hierbij geef ik eerst aan hoe we het pauzeren van deze schulden hebben vormgegeven, om vervolgens aan te geven wat de stand van zaken is aangaande het kwijtschelden van deze schulden.

Daarna zal ik ingaan op de stand van zaken van de oplossing voor de private schulden van gedupeerde ouders. Ook hier zal ik eerst ingaan op het pauzeren van de schulden, vormgegeven door het moratorium. Hierbij zal ik specifiek in gaan op de zorgen die u heeft geuit voor de groep ouders voor wie het moratorium niet langer geldt. Daarna zal ik, zoals beloofd, in meer detail aangeven wat de contouren zullen zijn voor oplossing van de private schulden. De belangrijkste uitgangspunten en dilemma's daarbij heb ik ook opgenomen in de Kamerbrief bij deze VGR.

Publieke schulden

Pauzeren publieke schulden

In de vorige VGR heb ik u aangegeven dat de invordering van publieke schulden van mensen die zich bij UHT melden door de Rijksoverheid worden gepauzeerd totdat duidelijk is of zij wel of geen recht hebben op compensatie op basis van een integrale beoordeling. Hetzelfde geldt voor hun toeslagpartner.

Ik ben blij u te kunnen vertellen dat ook de leden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW) in hun commissievergaderingen hebben besloten om voor deze langere periode de invordering van publieke schulden te pauzeren.

Om het pauzeren van het invorderen van publieke schulden te faciliteren, wordt elke twee weken met alle betrokken organisaties een overzicht gedeeld van de ouders die zich nieuw hebben gemeld en de toeslagpartners die bij hen horen. Dit proces verloopt inmiddels goed.

Kwijtschelden van publieke schulden

Eerder heb ik al met u gedeeld welke schulden we als Kabinet gaan kwijtschelden. Het gaat onder andere om:

- Belastingsschulden en openstaande vergrijpboetes van die schulden (bijvoorbeeld, inkomstenbelastingen of motorrijtuigenbelastingen);
- Toeslagschulden en openstaande boetes van die schulden (bijvoorbeeld terugvorderingsbeschikkingen toeslagen, denk huur, zorg of kinderopvangtoeslag);
- Schulden als gevolg van lokale heffingen (Onroerendezaakbelasting, waterschapslasten, riool- en afvalstoffenheffing);
- Boetes die zijn opgelegd op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften ("Wet Mulder", veelal verkeersboetes), inclusief verhogingen en overige kosten;
- Opslagkosten en eventuele executiekosten van het LBIO als gevolg van achterstallige alimentatiebetalingen voor partner en kind;
- Terugvorderingen van uitkeringen en leningen in het kader van inburgering, en openstaande bestuurlijke boetes in de sociale zekerheid en inburgering;
- Studieleningen van DUO;
- Bestuursrechtelijke premies van wanbetalers van de zorgpremie;
- Openstaande vorderingen van de eigen bijdrage WMO/WLZ;
- Openstaande vorderingen in het kader van het Persoonsgebonden Budget

We schelden alleen schulden kwijt die voor 31 december 2020 zijn ontstaan. Schulden voortkomend uit fraude of misbruik worden niet kwijtgescholden.

Belastingdienst en Toeslagen

De grondslag voor het kwijtschelden van schulden bij de Belastingdienst en Toeslagen is vormgegeven in het Besluit uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag. Dit besluit heb ik op 25 mei 2021 aan uw Kamer doen toekomen. Het Beleidsbesluit is op 1 juni 2021 gepubliceerd in de Staatscourant (2021, 28304) en op 2 juni in werking getreden. De Belastingdienst en Toeslagen zijn daaropvolgend gestart met de laatste voorbereiding en inmiddels begonnen met het kwijtschelden van de eerste belasting- en toeslagschulden van gedupeerde ouders en toeslagpartners.

Het Besluit uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag doet nog geen uitspraak over de vraag of en zo ja hoe zakelijke belastingsschulden worden kwijtgescholden. In de eerste

plaats moeten we voorkomen dat het kwijtschelden van zakelijke schulden van gedupeerde ouders en hun toeslagpartner door de Europese Commissie als onrechtmatige staatssteun wordt bestempeld, met als gevolg dat we dit wederom bij betrokkenen terug moeten vorderen. Dit geldt zowel voor kwijtschelding van publieke schulden, als voor kwijtschelding van private schulden. In de tweede plaats geldt dat een belastingschuld in voorkomende gevallen niet een gevolg is van betalingsproblemen, maar het gevolg van de reguliere bedrijfsvoering. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een normale uitgestelde betaling van een belasting die daardoor wel als een belastingschuld geldt. Dit is een dilemma. We werken nog naar een oplossing die recht doet aan het doel van de regeling, een nieuwe start, zonder dat we bedrijven onnodig en oneerlijk steunen. Ik kom hierop terug op het moment dat ook de regeling voor private schulden (middels een beleidsbesluit) aan uw Kamer wordt gestuurd. Ten overvloede vermeld ik dat zakelijke schulden van gedupeerde ouders niet geïnd worden in de tussentijd.

Overige uitvoeringsorganisaties, gemeenten en waterschappen

Om te kunnen starten met het kwijtschelden van publieke schulden is net als bij Belastingdienst en Toeslagen een juridische grondslag nodig. De relevante wetten onder de verantwoordelijkheid van J&V en OCW kennen reeds een juridische grondslag om kwijtschelden mogelijk te maken.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft uw Kamer op 17 juni jl. geïnformeerd over het kwijtschelden van publieke schulden op grond van wetten die onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van SZW vallen.

Gemeenten en waterschappen hebben het rijk via de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW) voorwaarden meegegeven om hen op korte termijn in staat te stellen om kwijt te schelden. Ik heb gemeenten en waterschappen de garantie gegeven dat alle kosten die zij maken om de vorderingen op gedupeerde ouders kwijt te kunnen schelden, vergoed worden. In gezamenlijkheid met de VNG en de UvW werk ik de door hen gestelde voorwaarden verder uit. Gemeenten en waterschappen kunnen met deze garantie direct het proces van kwijtschelden met vertrouwen in gang zetten. Alvorens zij kunnen starten, dient het lokale bestuur een besluit te nemen. De VNG en de Unie van Waterschappen hebben hier een format en een toelichting voor geschreven, zodat dit besluit spoedig genomen kan worden en de decentrale overheden kunnen starten met kwijtschelden.

Het kwijtschelden van de openstaande publieke schulden omvat tevens schulden op grond van wetten die onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS vallen. Dit gaat om schulden die voortkomen uit de Wet langdurige zorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet en de Zorgverzekeringswet. Om de wettelijke grondslag voor kwijtschelding van publieke schulden in het kader van de kinderopvangtoeslagaffaire goed te regelen wordt voorgesteld drie nieuwe artikelen op te nemen in de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen. Met deze artikelen wordt het onder andere mogelijk gemaakt gegevens te delen die noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van dit artikel. Binnen het VWS-domein heeft een zorgvuldige belangenafweging plaatsgevonden om proportionele gegevensuitwisseling mogelijk te maken. Aan deze artikelen voor kwijtschelding (die door de uitvoeringsorganisaties getoetst zijn op uitvoerbaarheid) zal reeds uitvoering gegeven worden vanaf 1 juni 2021, terwijl de wetsartikelen niet eerder dan 1 januari 2022 in werking kunnen treden (en terugwerkende kracht zullen hebben). Voor het anticiperen op deze (begunstigende) wetgeving is gekozen om recht te doen aan de uitzonderlijke situatie van de gedupeerden.

De juridisch grondslagen zullen waar nodig verankerd worden in het Verzamelwet hersteloperatie toeslagen, die samen met het Belastingplan 2022 aangeboden zal worden

aan uw Kamer. Om alvast te kunnen starten wordt met het beleidsbesluit vooruitgelopen op deze wetgeving.

In de komende weken zullen alle uitvoeringsorganisaties, gemeenten en waterschappen starten met kwijtschelden.

Communicatie over kwijtschelden

Om helderheid te bieden over het kwijtscheldingsproces, heb ik een brief gestuurd naar alle ouders bij wie we beginnen met kwijtschelden. In deze brief leg ik uit hoe kwijtschelding er voor hen uitgaat zien. Daarnaast communiceer ik uitgebreid via de daarvoor gebruikelijke kanalen om zo veel mogelijk duidelijkheid te bieden.

Private schulden

De oplossing voor de private schulden van schuldeisers volgt in algemene zin eenzelfde aanpak als die we hanteren bij de publieke schulden. We pauzeren de schulden eerst, zodat er rust ontstaat voor ouders en ruimte voor het bieden van een echte oplossing. Hieronder vindt u eerst de stand van zaken met betrekking tot het pauzeren van schulden, en daarna met betrekking tot het afbetalen van schulden.

Pauzeren van private schulden

Waar de overheid in het geval van publieke schulden schuldeiser is, en dus risico's voor pauzeren voor eigen rekening zijn, heeft de overheid in het geval van private schulden een andere rol. Als wetgever hebben we de belangen van zowel de schuldeiser als de schuldenaar in ogenschouw te nemen. Het pauzeren van private schulden is vormgegeven middels een amendement Lodders/van Weyenberg⁵, de zogenaamde pauzeknop.

Zoals met u gedeeld op 25 mei jongstleden, heb ik samen met de koepels van veelvoorkomende schuldeisers afspraken gemaakt en een gezamenlijke oproep gedaan aan alle schuldeisers in Nederland om ook invorderingen en incassopraktijken te staken voor deze ouders.

Op 10 mei is een register live gegaan waarin schuldeisers kunnen controleren of iemand gedupeerd is. Aan alle ouders of hun bewindvoerders bij wie voor 1 mei is vastgesteld dat ze gedupeerd zijn, is inmiddels een brief gestuurd waarmee ze schuldeisers kunnen laten weten dat ze tot deze groep behoren. In de brief staat een unieke code die de schuldeiser in combinatie met de geboortedatum van de ouder kan gebruiken om in het register te verifiëren of iemand gedupeerd is. Ouders die zich na 15 februari hebben gemeld, ontvangen deze brief zodra ze compensatie krijgen uitgekeerd.

Herstel gegevenslevering deurwaarders

Daarnaast wil ik terugkomen op de vervelende fout van 5 mei jongstleden. In de brief⁶ die ik u op 25 mei 2021 heb gestuurd, ben ik uitvoerig ingegaan op de manier waarop ik heb gereageerd nadat aan het lichtkwam dat een onvolledige lijst was gedeeld met de gerechtsdeurwaarders. Het gevolg van deze onvolledige lijst was dat ouders die recht hebben op de pauzeknop toch brieven ontvingen van een gerechtsdeurwaarders dat ze niet gedupeerd zouden zijn en dat invorderingen weer zouden worden opgestart. Dit vind ik uiteraard zeer pijnlijk en ik wil daar nogmaals mijn excuses voor aanbieden. Zoals gemeld heb ik samen met de gerechtsdeurwaarders besloten invorderingen voor alle mogelijk gedupeerde ouders te pauzeren totdat we deze fout hadden hersteld. Inmiddels is de fout hersteld, kunnen de gegevens weer worden gedeeld en zal invordering weer worden op

⁵ Kamerstukken II 2020-21, 35704, nr. 4

⁶ 2021Z08884

gestart bij de ouders voor wie het moratorium niet langer geldt. Hieronder ligt ik kort toe hoe ik deze groep ouders zo goed mogelijk wil ondersteunen.

Ouders voor wie het moratorium niet langer geldt

We zien dat voor ongeveer 10.000 ouders en ongeveer 4.000 toeslagpartners, die op basis van de lichte toets vooralsnog geen aanspraak kunnen maken op herstel, het moratorium per 1 mei is komen te vervallen voor private schulden. Een deel van deze groep heeft schulden bij gerechtsdeurwaarders. Voor hen start de invordering weer.

Het vervallen van het moratorium doet recht aan het wettelijk systeem, waarbij een inbreuk op het eigendomsrecht, wat een moratorium in feite is, tijdelijk en proportioneel moet zijn. Toch ben ik me zeer bewust van het feit dat dit voor sommige van de ouders die zich bij UHT hebben gemeld en waarbij geen aanwijzing tot gedateerdheid is tot problemen kan leiden. U heeft ook terecht aandacht gevraagd voor deze groep ouders.^{7 8}

Om recht te doen aan uw zorgen en omdat ik alle ouders die zich gemeld hebben bij wil staan, heb ik in lijn met het geldende wettelijke kader en de al bestaande regelingen het volgende gevraagd aan de betrokken organisaties:

1. Gezamenlijke check bij onterechte uitslag lichte toets

Als een ouder bij UHT aangeeft dat de uitslag van de lichte toets volgens hem of haar onterecht is, kijkt het nazorgteam van UHT nogmaals samen met de ouder of we heel zeker zijn dat er geen aanwijzing op recht is. Als dan blijkt dat er geen recht is, zijn er verschillende manieren om de ouder te helpen.

2. Een vangnet voor ouders in acute nood

Ik heb een vangnet ingericht voor ouders die zich hebben gemeld en gedurende het proces van integrale beoordeling in acute schuldenproblemen komen, bijvoorbeeld als executieverkoop van een huis dreigt. Als dit het geval is kunnen ouders contact opnemen met het serviceteam van UHT om aan te geven dat ze in acute nood verkeren. Het serviceteam monitort dit en beziet of o.a. een versnelde integrale beoordeling kan worden geboden.

3. Gemeentelijke schuldhulpverlening

Daarnaast vind ik het belangrijk dat ouders die zich gemeld hebben en niet aangemerkt worden als gedupeerde passende hulp krijgen bij mogelijke schuldenproblematiek als zij dit willen. Daarom heb ik de gerechtsdeurwaarders gevraagd de ouder eerst bellen of op een andere manier (persoonlijk) contact met de ouder zoeken voordat de invordering wordt hervat of gestart. Dit komt bovenop het reguliere werk dat gerechtsdeurwaarders doen, en ik zal ze hier dan ook voor vergoeden. Gerechtsdeurwaarders kunnen ouders, als dat nog tot de mogelijkheden behoort, wijzen op de mogelijkheid een betalingsregeling te treffen en/of warm door te verwijzen naar de gemeentelijke schuldhulpverlening. Ook UHT verwijst in de communicatie met alle aangemelde ouders, dus ook met deze groep, op de hulp met schulden die vanuit de gemeente geboden kan worden.

Schuldhulpverlening is in Nederland een wettelijke taak van gemeenten. Gemeenten bieden in dat kader integrale schuldhulpverlening. Ook ouders die niet als gedupeerden worden aangemerkt kunnen naar gemeenten voor hulp bij de oplossing van hun financiële problemen. Ik heb met de VNG en gemeenten erover gesproken om ook deze ouders van passende hulp te voorzien en ze te begeleiden naar de gemeentelijke schuldhulpverlening.

⁷ Kamerstukken II 2020-21, 31066, nr. 832

⁸ Kamerstukken II 2020-21, 28362, nr. 46

Gemeenten worden door Toeslagen financieel gecompenseerd voor het bieden van onder andere deze vorm van hulp aan mogelijk gedupeerde ouders, tot het moment dat vast staat dat zij niet gedupeerd zijn. Schuldhulpverlening aan niet-gedupeerden valt onder de reguliere wettelijke taak van gemeenten en wordt niet additioneel gecompenseerd door Toeslagen.

Als een ouder zich meldt bij de gemeente met een schuldhulpverleningsvraag, vindt binnen de wettelijke termijn van vier weken het eerste gesprek plaats. Als er sprake is van een bedreigende situatie vindt dit gesprek binnen drie werkdagen plaats. Vervolgens wordt met de ouder een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak wordt, afhankelijk van de hulpvraag, een passend hulpaanbod vormgegeven.

4. Heldere en passende communicatie

Tot slot wil ik voorkomen dat ouders verrast worden door het weer opstarten van invorderingen, wil ik zorgen dat ouder worden gewezen op de mogelijkheid begeleid te worden naar schuldhulpverlening en wil ik dat ouders worden aangesproken op een manier die recht doet aan de situatie. Daarom werk ik samen met de Koninklijke Beroepsvereniging voor Gerechtsdeurwaarders (KBvG) om de communicatie van gerechtsdeurwaarders richting deze groep ouders af te stemmen. Zoals hierboven aangegeven ontvangen ze hiervoor ook een vergoeding. Daarnaast zullen we onze reguliere kanalen – zoals de website en social media – inzetten om zo goed mogelijk uit te leggen hoe het moratorium werkt, waarom zij daar nu geen recht meer op hebben en waar hulp gezocht kan worden.

Met bovenstaande aanpak geef ik zo goed mogelijk invulling aan de motie Hermans/Jetten⁹.

Kwijtschelden van private schulden

In de mijn kamerbrief van 25 mei, heb ik u geïnformeerd over mijn voornemen om ook de private schulden af te betalen. Ik heb u toen toegezegd in deze VGR meer details te verschaffen over de details van dit voornemen. Zoals gemeld vind ik het belangrijk dat uw Kamer inbreng kan hebben op de regeling. In de Kamerbrief bij deze VGR deel ik mijn belangrijkste overwegingen en dilemma's daarbij. Na beraadslaging met uw Kamer over de contouren van de regeling zal ik een beleidsbesluit opstellen dat ik meteen na het reces met u zal delen, opdat we snel na de zomer kunnen starten met de uitvoering. Ondertussen zal ik ook een wetgevingstraject starten waardoor, na parlementaire behandeling en afhankelijk van uw goedkeuren, de regeling in de wet verankerd zal worden.

Tevens stuur ik met deze VGR de 4^e incidentele begroting (ISB) waarin de budgettaire gevolgen van deze private schuldenaanpak zijn verwerkt. Hierbij wijs ik erop dat er in de 4^e ISB een beroep wordt gedaan op artikel 2.27, 2e lid van de Comptabiliteitswet 2016. Normaliter wordt nieuw beleid pas in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingwet hebben geautoriseerd. In dit geval acht ik het wenselijk en in het belang van het Rijk om – vooruitlopend op formele autorisatie door beide Kamers – uitvoering te geven aan het besluit tot het kwijtschelden van private schulden. Om gedupeerden een zomer vol onzekerheid te besparen wil ik hen snel duidelijkheid bieden en zo snel als mogelijk starten met kwijtschelden, onder meer door op korte termijn verplichtingen aan te gaan vooruitlopend op de start van de regeling. Met het voorgaande wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016.

Hieronder zal ik enkele hoofdpunten van mijn voornemen benoemen. In de oplegbrief bij deze VGR heb ik reeds de doelstelling van de regeling benoemd en heb ik toegelicht welke dilemma's ik ervoer bij het vormgeven van deze hoofdpunten. De punten hieronder zijn tot

⁹ Kamerstukken II 2020-21, 28362, nr. 46

stand gekomen in samenspraak met mijn collega's van SZW, J&V, BZK en de VNG.

Voor wie geldt de regeling?

- De regeling geldt voor gedupeerde ouders en hun toeslagpartner op het moment van uitkeren van de compensatie

Wat behelst de regeling?

- Alle openstaande betalingsachterstanden en bijkomende kosten worden afbetaald (bijvoorbeeld een huurachterstand en incassokosten, of een betalingsachterstand bij een verzekering of abonnement). Deze schulden worden ook wel de opeisbare vorderingen genoemd.
- In situaties waarbij een ouder een éénmalige vordering (bijvoorbeeld een tandartsrekening) niet heeft kunnen betalen binnen de daarvoor gestelde termijn, wordt dit gezien als een betalingsachterstand en wordt deze afbetaald.
- Bij hypotheekleningen kan het voorkomen dat na meerdere gemiste betalingen, de totale "hoofdsom" van de hypotheek opeisbaar wordt. In die situaties wordt het onderscheid tussen de (opeisbare) achterstallige betalingen enerzijds en de "hoofdsom" anderzijds hersteld. Dit betekent dat de (opeisbare) achterstallige betalingen wel worden gecompenseerd, en er vervolgens een "normale" hypotheek overblijft.
- Zoals toegelicht in de oplegbrief bij deze VGR, worden reguliere leningen, ook wel consumptieve kredieten genoemd, (bijvoorbeeld persoonlijke leningen, doorlopende kredieten, negatieve saldo's op betaalrekeningen, aankoop op afbetalingen en huurkoop) in principe niet afbetaald. Deze kredieten zien we als reguliere manieren van financiering van iemands leven, en geen schuld voortkomend uit een betalingsprobleem. Achterstanden op consumptieve kredieten worden wel afbetaald.¹⁰
- In situaties waarbij door bijv. de betalingsachterstanden de gehele vordering (dus ook de "hoofdsom") opeisbaar is geworden, wordt deze wel in zijn geheel betaald. Dit kan voorkomen bij bijvoorbeeld consumptieve kredieten. Bij hypotheekleningen is dit expliciet uitgezonderd.
- Zoals toegelicht in de oplegbrief bij deze VGR, worden informele schulden (bijvoorbeeld een lening bij een vriend of familielid) in principe niet afbetaald.
- Gezien het doel van de regeling, willen we voorkomen dat ouders na het kwijtschelden van publieke en private schulden alsnog in een schrijnende en onwenselijke situatie zitten en dus de compensatie zouden moeten aanwenden om hun leningen af te betalen. Daarom hanteren we in deze gevallen een nog uit te werken hardheidsclausule, waarmee het toch mogelijk is consumptieve kredieten en informele leningen af te betalen als dit nodig is.
- Schulden die zijn ontstaan na 1 januari 2006 (de start van toeslagen) en tot 1 juni 2021 worden vergoed. De startdatum is gekozen omdat schulden van voor deze periode nooit het gevolg van een probleem met kinderopvangtoeslagen kunnen zijn. De einddatum sluit aan bij bekendmaking van de regeling, en voorkomt dat met deze kennis nieuwe schulden worden aangegaan.
- Ouders die in eerste instantie zijn afgewezen voor de lichte toets maar later alsnog gedupeerd blijken te zijn door bijvoorbeeld nieuwe inzichten bij integrale beoordeling, hebben mogelijk tussentijds betalingen gedaan. Voor hen vergoeden we tussentijdse betalingen op opeisbare vorderingen, en bieden wij compensatie in het onverhoopte geval dat er in de tussentijd executoriaal beslag is gelegd.
- Een ouder kan zich melden ruimschoots na de uitbetaling van de 30K en nadat het moratorium al is afgelopen. Er wordt nog nader bepaald hoe lang deze periode zal zijn waarin een ouder zich kan melden. Daarnaast kan afwikkeling binnen de termijn van het

¹⁰ In de reguliere schuldhulpverlening worden niet-opeisbare consumptieve kredieten wel meegenomen, maar daar staat tegenover dat de schuldenaar diensten stopzet en/of aangeschafte producten verkoopt; dit laatste acht ik bij de kot onwenselijk.

moratorium onder druk komen te staan door complexe zaken, en heeft de uitvoering ook tijd nodig. Daarom wordt, zodra een gedupeerde zich meldt voor de schuldenaanpak en tot de schulden zijn afbetaald, een garantstelling afgegeven om invorderingsactiviteiten te ontmoedigen, als vervanging voor een mogelijk aflopend moratorium.

- Net als bij publieke schulden worden schulden ten gevolge van fraude of een misdrijf niet afbetaald.

Met de regeling voor private schulden geef ik invulling aan de motie Wilders¹¹ en Ploumen/Segers.¹²

Uitvoering private schulden

Samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Nederlandse Vereniging van Kredietbanken (NVVK), enkele vertegenwoordigers van de koepels van private partijen, en afgevaardigden van het ouderpanel heb ik een uitvoeringsontwerp opgesteld en de uitvoerbaarheid van de voorgenomen regeling getoetst middels een quickscan.

Centraal uitgangspunt in het uitvoeringsontwerp is dat we de schuldenproblematiek van ouders gaan oplossen, zoveel mogelijk in 1 keer, waarbij de ouder controle houdt over het proces. We hebben in het uitvoeringsontwerp gekozen voor twee routes: (1) de eigen regie route en (2) ondersteuning door de gemeente.

Voor ouders die geen hulp nodig hebben richt ik samen met kredietbanken een loket in waar ouders een overzicht van de schulden die ze opgelost willen hebben kunnen inleveren. Binnen het loket zal bij schuldeisers de hoogte van de vordering worden geverifieerd, wordt er gecontroleerd of de schulden passen binnen de regeling, en worden de schuldeisers betaald. Voor uitbetaling ontvangt de ouder een overzicht van de schulden die worden afgewikkeld. Deze route noemen we de "eigen regie route".

De "route gemeentelijke ondersteuning" wordt ingericht voor ouders die graag ondersteuning hebben bij het in kaart brengen van hun schulden. Ze kunnen hiervoor contact opnemen met hun gemeente. De gemeente zal vervolgens helpen met het in kaart brengen van de schulden van de ouder en de ouder ondersteunen bij het indienen van de aanvraag bij het loket van de kredietbanken. De gemeente kan bovendien aanvullende hulp bieden als dat nodig en gewenst is zoals hulp bij budgetbeheer, etc.

We zijn inmiddels druk bezig met het verder uitwerken en inrichten van bovenstaande processen. Hoewel we gebruikmaken van de bekende instituten binnen de schuldhulpverlening, zijn dit andere werkzaamheden dan die zij normaal uitvoeren en moet de uitvoering klaar staan voor vele ouders en potentieel grote bedragen. Mijn voornemen is zo snel mogelijk na de zomer te starten met de uitvoering. Echter hierbij wil ik één van de belangrijkste lessen die we de afgelopen jaren hebben geleerd eerbiedigen, het traject moet worden ontworpen vanuit de wensen van de ouders en onze ambities moeten goed uitvoerbaar zijn.

¹¹ Kamerstukken II 2020-21, 35510, nr. 7

¹² Kamerstukken II 2020-21, 35510, nr. 23

Specifieke doelgroepen

WSNP/MSNP

Op 1 juni 2021 is ook het Besluit compensatie gedupeerden in schulden traject gepubliceerd. Hiermee heb ik rechtgedaan aan de motie Omtzigt.¹³ De bewindvoerders kunnen vanaf 4 juni 2021 de verificatielijsten zenden aan de Belastingdienst via Postbus 100 van CAP inning. Deze informatie is gedeeld met de beroepsvereniging van WSNP bewindvoerders (BBW) en Bureau WSNP. De eerste verificatielijsten zijn inmiddels ontvangen. Na ontvangst van de lijsten worden deze door UHT Betalen en Innen verwerkt. De afwikkeling van de WSNP bestaat uit het kwijtschelding van de nog openstaande publieke schulden en het uitbetalen aan de bewindvoerder van de private schulden, waarna de WSNP kan worden beëindigd. We werken samen met de bewindvoerders aan een zo effectief mogelijke afwikkeling. Hiermee wordt voldaan aan de motie van de leden Omtzigt en Leijten.¹⁴

De afwikkeling van de schulden in de MSNP wordt op dezelfde wijze ingericht als de WSNP, waarbij de schuldhulpverlener van de gemeente opgaaf doet van de schulden, welke vervolgens worden afbetaald.

Faillissementen

Er zijn op dit moment circa 30 gedupeerde ouders in beeld die ook in een faillissement verkeren. Dit is een diverse groep, waar op basis van de huidige inzichten de schuld kan variëren van enkele duizenden euro's of minder tot boven de twee miljoen euro. De gemiddelde schuld is ca. € 200.000.

Deze ouders zijn wel gedupeerd maar ontvangen (nog) geen 30K, omdat dit direct via de curator naar de schuldeisers zou verdwijnen. In eerste instantie zal voor deze beperkte groep ouders zoveel mogelijk aangesloten worden bij de brede publieke en private schuldenaanpak. Om daarnaast voor deze specifieke groep het benodigde maatwerk te kunnen bieden, wordt de individuele situatie van de ouders verder in kaart gebracht en wordt er, indien die nodig blijkt, gewerkt aan een maatwerkregeling die ik gelijktijdig met de regeling voor private schulden met uw Kamer zal delen. Mijn voornemen is hiermee te starten in de zomer.

Beschermingsbewind

Er zijn ook ouders voor wie een beschermingsbewindvoerder is aangesteld. Een beschermingsbewindvoerder wordt aangesteld door een kantonrechter wanneer iemand niet in staat wordt geacht eigenstandig financiële beslissingen kan nemen. Het kan zijn dat de kantonrechter hiertoe heeft besloten omdat iemand schulden heeft, maar vaak ook omdat iemand niet in staat is voor de eigen financiën te zorgen. Beschermingsbewindvoerders worden aangesteld om in het beste belang van de persoon voor wie ze bewind voeren te handelen. Met de aankondiging van de oplossing voor de private schulden zoals hierboven beschreven, hoeven bewindvoerders uiteraard geen schulden meer af te betalen voor gedupeerde ouders.

De oplossing van schulden betekent in sommige gevallen ook dat de noodzaak tot beschermingsbewind vervalt. Dit is zeker niet in alle situaties zo. Het is aan de kantonrechter om dit te beoordelen. De beschermingsbewindvoerder kan met de gedupeerde ontbinding bij de kantonrechter aanvragen.

¹³ Kamerstukken II 2020-21, 31066, nr. 729

¹⁴ Kamerstukken II 2020-21, 35704, nr. 12

Nieuwe start

Zoals eerder aangegeven is een nieuwe start alleen mogelijk als ook een oplossing wordt geboden voor de beperkingen die ouders ondervinden vanwege de schuldenproblematiek waar ze de afgelopen jaren mee zijn geconfronteerd.

BKR-registratie

De wet waarmee invulling is gegeven aan het amendement Lodders en Van Weyenberg (op 9 maart jl. gepubliceerd in het Staatsblad), ziet er ook op toe dat gegevens over vervallen achterstanden van gedupeerden, helemaal uit de registratie van het Bureau Kredietregistratie (BKR) moeten worden verwijderd. Deze negatieve registraties zitten de ouder dan niet langer in de weg bij een nieuwe start. De wet verplicht de schuldeiser om het BKR te verzoeken om de negatieve registratie te verwijderen waarna het BKR dat uitvoert. Bij minnelijke schuldregelingen zal de schuldhulpverlening het BKR verzoeken de registratie te verwijderen. Hiervoor hebben we samen met de VNG (voor Msnp-trajecten), kredietverstrekkers en het BKR een werkwijze ontwikkeld. Daarnaast ben ik samen met de bovenstaande partijen in goede afstemming om alle gedupeerde ouders te informeren over deze werkwijze. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de motie Ploumen/Segers¹⁵.

Nieuwe of aanvullende verzekeringen

Ik werk nauw samen met de zorgverzekeraars om te zorgen dat gedupeerde ouders ook weer de mogelijkheid hebben om aanvullend verzekerd te worden en op korte termijn achterstallige gezondheidsproblemen te kunnen laten genezen/herstellen. Met het Verbond van Verzekeraars ben ik gesprek om te zorgen dat ook bij andere verzekeringsaanvragen eventuele financiële uitsluitgronden teniet worden gedaan (bijvoorbeeld autoverzekeringen). Zo probeer ik de gedupeerde ouder een nieuwe start te geven. De private partijen waarmee ik bestuurlijke afspraken heb gemaakt ondersteunen hierbij actief. Ik hoop u hier spoedig meer over te kunnen vertellen.

2.3. Juridische bijstand gedupeerden

Ik acht het van groot belang dat iedere gedupeerde ouder zich kan laten bijstaan door een advocaat indien hij dit wenst. Advocaten spelen een belangrijke rol om een eerlijk proces te garanderen. Om de drempel te verlagen om een advocaat in de arm te nemen, heb ik op verzoek van uw Kamer, in samenspraak met de Raad voor Rechtsbijstand (de Raad) een regeling laten uitwerken die gesubsidieerde rechtsbijstand mogelijk maakt.

Op 1 maart 2021 is de Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag gepubliceerd. Vanaf die datum kunnen gedupeerde ouders van de kinderopvangtoeslag via de Raad kosteloze rechtsbijstand krijgen. Sinds de start van de regeling hebben zich 245 advocaten aangemeld. Van gedupeerde ouders zijn 1.680 aanmeldingen ontvangen, waarvan 1.423 aanvragen reeds zijn gekoppeld met een advocaat.

De Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag is in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Raad voor Rechtsbijstand (RvR) tot stand gekomen. De systematiek van de regeling is ontleend aan de Wet op de rechtsbijstand, waarin wettelijke regels zijn vastgesteld omtrent de verstrekking door de overheid van gefinancierde rechtsbijstand. Een belangrijk onderscheid is echter dat voor de subsidieregeling geen vermogenstoets of inkomenstoets wordt gehanteerd.

De RvR heeft de uitwerking van verschillende onderdelen van deze regeling geconsulteerd

¹⁵ Kamerstukken II 2020-21, 35510, nr. 23

bij de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). In deze consultatie is specifiek ingegaan op toelatingscriteria voor advocaten en het gehanteerde modulaire puntensysteem. Met J&V, de RvR en de NOvA is ook besproken dat de regeling periodiek wordt geëvalueerd en wordt bezien of de regeling voldoet en of deze op punten moet worden bijgesteld.

Ik acht het zoals gezegd van groot belang dat ouders de juridische bijstand krijgen waar zij behoefte aan hebben, indien aanvulling of uitbreiding van de regeling daarvoor noodzakelijk is zet ik mij daarvoor in. Op dit moment ben ik met J&V en de RvR in gesprek over de regeling en wordt aanvulling van de regeling onderzocht met bijstand bij bezwaar tegen de beschikking na de lichte toets, beroep en hoger beroep na de beschikking met de uitkomst van de integrale beoordeling¹⁶ en bijstand bij een klacht bij het College voor de Rechten van de Mens. Ik zal hierover ook op korte termijn met de NOvA spreken. Ook bekijk ik met J&V, de RvR en de NOvA in het bijzonder de puntenvergoeding voor de fase bij de Commissie Werkelijke Schade nu er signalen zijn dat de tijdbesteding en werkzaamheden niet in verhouding staan met de puntenvergoeding voor die fase.

Ik bespreek met de NOvA daarnaast regelmatig de ervaringen van advocaten die ouders bij staan. Advocaten geven mij nuttige inzichten in het proces en suggesties voor verbetering. Zo heb ik meermaals met advocaten gesproken over de procedure bij de Commissie Werkelijke Schade. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot het organiseren van twee webinars voor advocaten. Tijdens deze webinars spraken vertegenwoordigers van de NOvA, de CWS, UHT en juristen van het DG Toeslagen.

2.4. Ouders in het buitenland

Op 17 juni 2021 woonden 1.549 ouders die zich gemeld hebben bij UHT in het buitenland. Van deze groep zijn 360 ouders ondertussen erkend als gedupeerden. In het Commissiedebat van 27 mei jl. heeft uw Kamer nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het bieden van ondersteuning aan deze groep ouders, waaronder hulp bij terugkeer naar Nederland als ouders dat willen. Ik vind het verschrikkelijk dat sommige gedupeerden gevlucht zijn uit Nederland vanwege de problemen met de kinderopvangtoeslag en zet me er voor in dat ook ouders in het buitenland erkenning, compensatie en ondersteuning krijgen.

Ouders die woonachtig zijn buiten Nederland komen in aanmerking voor financieel herstel door UHT, voor juridische bijstand en voor de schuldenaanpak voor hun schulden in Nederland. Ik kijk nog specifiek naar schulden die zijn opgebouwd in andere landen.

Ouders die woonachtig zijn in Nederland krijgen aanvullend daarop gemeentelijke ondersteuning op de vijf leefgebieden (huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen) aangeboden. Ik besef dat deze ondersteuning ook belangrijk is voor ouders die in het buitenland wonen. Ik zie daarom de mogelijkheden om ook deze ouders aanvullende ondersteuning te bieden op de vijf leefgebieden, als zij daaraan behoefte hebben. Als gedupeerden weer terug willen keren naar Nederland dan zie ik hoe ik hen daarbij kan ondersteunen. Dat gaat enerzijds om ondersteuning bij repatriëring en anderzijds om ondersteuning bij het weer opbouwen van een bestaan in Nederland. Ik ben hierover met de VNG en het ouderpanel in gesprek. Daarbij betrek ik uiteraard het plan dat ouders hebben ingediend voorafgaand aan het ronde tafel gesprek met uw Kamer en de inzichten die zij met uw Kamer gedeeld hebben. Na de zomer zal ik uw Kamer een voorstel voorleggen voor deze ondersteuning. De motie Kat¹⁷, die verzoekt om ouders extra

¹⁷ Kamerstukken II, 2020/21, 31066, nr. 830.

ondersteuning te geven bij de re-integratie op de arbeidsmarkt, zal ik daarbij betrekken. Gemeenten kunnen bij terugkeer naar Nederland deze extra ondersteuning bieden, dit is onderdeel van de samenwerkingsafspraken die ik met gemeenten heb gemaakt.

Ik kijk specifiek naar de mogelijkheden tot ondersteuning voor ouders die woonachtig zijn in de Caribische delen van het Koninkrijk. Het ministerie van BZK legt hiervoor contacten met de juiste instanties in de Caribische delen van het Koninkrijk, die kunnen bijstaan in de ondersteuning van deze ouders.

Ouders in het buitenland die zich nog niet hebben gemeld wil ik aanmoedigen dit alsnog te doen. In de ronde tafel die ik op 9 juni jl. samen met de Nationale Ombudsman en de VNG heb georganiseerd (zie paragraaf 1.5), zijn we ook ingegaan op het bereiken van ouders die inmiddels buiten Nederland wonen. Hieruit zijn suggesties naar voren gekomen, zoals het betrekken van belangenverenigingen voor Nederlanders in het buitenland en ambassades. Ik neem deze suggesties mee bij een plan van aanpak voor ondersteuning van mensen in het buitenland, waar uw Kamer bij motie¹⁸ van de heer Azarkan om heeft verzocht.

2.5. Discriminatie

Rijksbrede ontwikkelingen

Het kabinet heeft een Staatscommissie Discriminatie en Racisme aangekondigd. Bij de opdracht aan de Staatscommissie zal ook de motie van het lid Azarkan worden betrokken. In deze motie wordt gevraagd om een brede doorlichting van de overheid op discriminatie en etnisch profileren. Ook Toeslagen wordt hier uiteraard bij betrokken.

Het is goed om te constateren dat dit onderwerp steeds meer Rijksbrede aandacht krijgt. Zo werkt het kabinet momenteel aan het verwijderen van onrechtmatige en oneigenlijke indicatoren in de risicomodellen, zoals ook gevraagd in de motie Klaver¹⁹. Daarnaast wordt breder verkend of het College uitvoeringsorganisaties kan helpen bij de behandeling van klachten over discriminatie. Toeslagen sluit graag aan bij deze en andere Rijksbrede acties, om discriminatie zoveel mogelijk te voorkomen. Ook de Nationale Ombudsman speelt hierbij een belangrijke rol, zowel bij de hersteloperatie als bij het reguliere proces van Toeslagen.

Toeslagen voert het Diversiteit & Inclusie (D&I) beleid conform het Rijksbrede beleid. Toeslagen blijft onverminderd attent om elke vorm van discriminatie te voorkomen. Het beleid is gericht op het vroegtijdig onderkennen van signalen, het bespreekbaar maken van deze signalen en het adequaat, zorgvuldig en zorgzaam afhandelen hiervan. Signalen kunnen komen van toelagerechtigden, van medewerkers maar ook van externe commissies of andere belangenbehartigers. Het gewenste gedrag moet structureel onderdeel zijn en blijven van het DNA van de organisatie.

Inspanning om alle mogelijk gediscrimineerde ouders te bereiken

In de voorgaande voortgangsrapportage is ingegaan op de motie Kwint en Leijten²⁰ om alle mogelijk gediscrimineerde ouders te bereiken. In de zesde VGR Kinderopvangtoeslag heb ik aangegeven dat de mogelijkheden om alle dossiers te onderzoeken heel beperkt zijn. Om de motie Kwint en Leijten zo goed mogelijk tot uitvoer te brengen wordt op individueel verzoek van de burger het dossieronderzoek gedaan. Daarnaast worden alle signalen van discriminatie - in dossiers, vanuit burgers en medewerkers, of in systemen - altijd onderzocht. Wij moedigen in de aankomende informatiecampagne ouders en

¹⁸ Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 842.

¹⁹ Kamerstukken II, 2020/2021, 35 510, nr. 16

²⁰ Kamerstukken II, 2020/2021, 31 066, nr. 756

toeslaggerechtigden die vermoeden gediscrimineerd te zijn aan zich te melden voor herstel. Tevens zetten wij bij zowel Belastingdienst als Toeslagen in op betere processen ten aanzien van mogelijke signalen van discriminatie, het voorkomen van discriminatie in een systeem, en wordt discriminatie meegenomen als onderdeel van het cultuurtraject.

2.6. 'Heling' en immaterieel herstel

Met financiële compensatie door de herstelorganisatie toeslagen en brede ondersteuning door gemeenten proberen we bij te dragen aan het herstel van gedupeerde ouders, samen met de erkenning dat de overheid richting deze ouders fout heeft gehandeld. Uit de gesprekken met de ouders komt naar voren dat dit het leed dat mensen is aangedaan in veel gevallen verzacht, maar niet weg kan nemen. Ook het ouderpanel heeft hiervoor aandacht gevraagd tijdens een bezoek aan demissionair Minister-President Rutte. Het Ouderpanel constateert dat met de financiële compensatie alleen de ouders zich niet voldoende gehoord voelen, en dat hun boosheid en verdriet daarmee geen plaats heeft. Zolang het herstel zich slechts richt op snel en financieel compenseren, blijft er een 'onderstroom' van emotie onbesproken. Dan kan er geen heling plaatsvinden, en kunnen ouders – ondanks de compensatie – toch vaak hun leven niet herpakken.

De motie Van Raan verzoekt om het proces van heling centraal te stellen bij het herstellen van de schade voor de slachtoffers van de toeslagaffaire en te onderzoeken welk andere type benadering (dan het zo snel mogelijk realiseren van een schadevergoeding) het beste kan bijdragen aan het proces van heling.²¹ Ik voel mij nauw verbonden met deze motie en hecht er grote waarde aan om dit proces van heling zorgvuldig en gezamenlijk vorm te geven met onder meer ouders, gemeenten en deskundigen. Daarbij betrek ik ook de constatering uit de motie, dat het proces van heling soms jarenlang kan duren, individueel is en een intergenerationeel karakter kan hebben. Ik zal bij de uitwerking ook de uitkomsten van de pilots "betekenisvol herstel" betrekken (in de gemeenten Leeuwarden, Almere en Zaanstad). In deze pilots staat het helingsproces van de ouder centraal en wordt zo spoedig en verdiepend mogelijk herstel nagestreefd.

2.7. Stand van zaken lopende onderzoeken

Beheer van informatie (IO&E)

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed heeft onderzoek gedaan naar de informatiehuishouding bij Toeslagen. Op 21 april 2021 heeft de Inspectie haar eindrapport aangeboden aan de Minister van Financiën. Het rapport en de beleidsreactie van het Ministerie van Financiën zijn op 22 april gepubliceerd en door mij aan uw Kamer aangeboden. De aanbevelingen van de Inspectie worden allen overgenomen. Over de voortgang van de verbetermaatregelen wordt uw Kamer nader geïnformeerd door middel van de voortgangsrapportage van de regeringscommissaris Open op Orde alsmede door middel van de voortgangsrapportage Informatie op Orde van het Ministerie van Financiën.

Onderzoek O/GS (ADR)

Op 27 november 2020 heb ik uw Kamer geïnformeerd over signalen over het hanteren van grensbedragen bij het stellen van de kwalificatie opzet/grove schuld (O/GS). Tevens heb ik u toen een onderzoek naar deze signalen door de ADR toegezegd. Over de voortgang van het onderzoek bent u in de voorgaande voortgangsrapportages geïnformeerd. Het ADR onderzoek is nagenoeg afgerond. Ik verwacht het onderzoek nog voor het zomerreces aan uw kamer te doen toekomen.

²¹ Tweede kamer 2020/2021 31066 nr. 843

Voortgang handhavingsbesluit AP

In het twee minutendebat Herstel kinderopvangtoeslag van 9 juni jl. heb ik richting het lid Inge van Dijk (CDA) toegezegd in deze Voortgangsrapportage de stand van zaken te schetsen van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De AP heeft onderzoek gedaan naar het gebruik (verwerking) van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag door Toeslagen. De AP heeft het eindrapport gepubliceerd op 17 juli 2020.²² De AP constateert hierin dat de handelwijze van Toeslagen bij drie verwerkingen van nationaliteit onrechtmatig was. Tevens was er bij twee van deze drie verwerkingen sprake van discriminerend en daarmee onbehoorlijk handelen. De AP concludeert dat Toeslagen, en daarmee de minister van Financiën als verwerkingsverantwoordelijke, hiermee tot 25 mei 2018 de Wet bescherming persoonsgegevens en vanaf 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming heeft overtreden. Op 13 augustus 2020 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens laten weten voornemens te zijn te gaan handhaven. Op 9 september 2020 is hierop een formele zienswijze gegeven waarin wordt meegegaan in de bevindingen van de AP. De AP heeft nog geen handhavingsbesluit genomen. De AP bepaalt zelf wanneer een besluit genomen wordt. De Belastingdienst c.q. Toeslagen heeft hier geen invloed op.

Onderzoek College voor de Rechten van de Mens.

Ouders die het vermoeden hebben gediscrimineerd te zijn, kunnen terecht bij het College voor de Rechten van de Mens (het College) om een melding van discriminatie te doen of om een oordeel in hun zaak te vragen. Op peildatum 11 juni jl. heeft het College 142 meldingen en 43 verzoeken tot oordeel van ouders ontvangen. In het geval van een verzoek, behandelt het College de zaak in een openbare zitting en volgt een oordeel of er sprake is geweest van discriminatie. De Belastingdienst zal dit oordeel altijd overnemen en erkennen. Ouders die zijn getroffen door een terugvordering of nihilstelling van kinderopvangtoeslag en bij wie, op basis van het oordeel van het College en/of op basis van hun dossier, dit mede een gevolg is geweest van discriminatie, komen in aanmerking voor de compensatieregeling (vooringenomen handelen).

Ouders die een verzoek tot oordeel hebben ingediend, zijn momenteel, met de eventuele steun van lokale of regionale Anti Discriminatie Bureaus (ADB's), bezig met het aanleveren van aanvullende informatie aan het College, zodat zaken door het College voldoende voorbereid kunnen worden.

Parallel aan het onderzoek dat het College op individueel niveau verricht op verzoek van ouders, onderzoekt het College ook of vastgesteld kan worden of er op groepsniveau sprake was van ongelijke behandeling. Het is de ambitie om dit onderzoek in augustus af te ronden. Resultaten van dit onderzoek zullen door het College worden meegenomen bij de hoorzittingen van de ouders. Het College streeft ernaar de eerste hoorzittingen in oktober te laten plaatsvinden. Momenteel is het College aan de slag om aanvullende informatie op te vragen en staat alles in het teken van een grondige voorbereiding.

Memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen 2017

In het debat over de kabinetsreactie op de POK is toegezegd dat een extern onderzoek zal worden ingesteld naar de gang van zaken in juni 2019 rondom het memorandum van de vaktechnisch coördinator Toeslagen van 2017. Eerder liet ik u weten dat dit onderzoek is gegund aan PwC. Op 18 mei jl. heb ik de onderzoeksopdracht met uw Kamer gedeeld.²³ Daarbij heb ik uw Kamer laten weten dat het onderzoek dat PwC uitvoert naar aanleiding

²² Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 863.

²³ Kamerstukken II, 2020/2021, 35 510, nr. 56

van de gebeurtenissen rond de memorandum niet conform de oorspronkelijke planning vóór 1 juli 2021 zal zijn afgerond. PwC heeft inmiddels de beschikking over verschillende digitale documenten en is bezig met het afnemen van interviews. De uitkomsten van het onderzoek en de kabinetsreactie stuur ik uiterlijk in september naar uw Kamer.

Juridische en comptabele rechtmatigheid forfaitaire compensatieregeling (AR)

Uw Kamer heeft in februari jl. het kabinet per motie²⁴ van het lid Omtzigt opgeroepen om de Algemene Rekenkamer te verzoeken een uitspraak te doen over de rechtmatigheid van de forfaitaire compensatieregeling Toeslagenherstel. Het kabinet heeft dit verzoek doorgeleid aan de Rekenkamer. In het verantwoordingsonderzoek bij het Jaarverslag 2020 van het Ministerie van Financiën is de Rekenkamer ingegaan op de rechtmatigheid van de forfaitaire compensatieregeling.

Hotspot/Informatiehuishouding

U bent in deze voorgangsrapportages of in tussentijdse rapportages eerder geïnformeerd over de knelpunten in de informatiehuishouding binnen het Directoraat-Generaal Toeslagen. Aanleiding was o.m. een rapport van Cap Gemini over verdwenen poststukken en het onderzoek van de Inspectie Overheidsinformatie & Erfgoed naar de staat van het beheer van informatie binnen het Directoraat-Generaal Toeslagen. Over dat laatste rapport heb ik u op 22 april 2021 ook mijn reactie gestuurd. Zoals daarin aangegeven ben ik gestart met het oplossen van de knelpunten in de informatiehuishouding. Bij het directoraat-generaal Toeslagen zijn we gestart met het opstellen van een actieplan Informatiehuishouding op Orde Toeslagen 2021-2026 terwijl ondertussen al een aantal processen worden verbeterd. Alle lopende verbeteracties worden in dat actieplan ondergebracht.

Het bovengenoemde plan is onderdeel van het departementaal actieplan Informatie op Orde Financiën 2021-2026. Dat heeft als doel om de informatiehuishouding voor geheel Financiën structureel te verbeteren. Dit plan omvat alle onderdelen van het Ministerie van Financiën waaronder het Directoraat-Generaal Toeslagen (DG Toeslagen). Over de inhoud en de voortgang van het interdepartementale programma wordt uw kamer via het ministerie van BZK geïnformeerd, daarin wordt ook de voortgang van de verbeteringen binnen het ministerie van Financiën en het Directoraat-Generaal Toeslagen meegenomen. De eerste rapportage wordt eind juni 2021 aan uw kamer opgeleverd. Mijn voorstel is derhalve om u via deze lijn te informeren over het op orde brengen van de informatiehuishouding bij Toeslagen.

Ook de verdere inrichting en uitwerking van de hotspot Toeslagenaffaire is nu opgenomen in het departementale actieplan Informatie op Orde. Via de hotspot toeslagenaffaire wordt geborgd dat belangrijke stukken voor eeuwige bewaring in aanmerking komen, zodat we er voor zorgen dat documenten die nodig kunnen zijn voor het herstel van burgers beschikbaar blijven, alsmede relevante informatie voor parlement en maatschappij. Er wordt nu hard gewerkt aan de afbakening van wat in de hotspot moet worden opgenomen waarna de hotspot wordt gevuld met de betreffende documenten.

Vernietigde beroepsdossiers/archieven

In de tweede voortgangsrapportage (d.d. 2 juli 2020) heb ik u geïnformeerd over het feit dat van circa 9000 burgers de rechtbankstukken behorende bij hun beroepsdossier vroegtijdig zijn vernietigd. In de laatste week van mei zijn zij hierover geïnformeerd. Aan de circa 1.400 ouders die tevens in de doelgroep van de herstelorganisatie vallen is tevens gemeld dat wordt geprobeerd om de dossierstukken met hulp van rechtbanken en Raad van

²⁴ Kamerstukken II, 2020/21, 35704, nr. 8.

State te reconstrueren. Indien dit niet lukt heeft dit overigens geen negatieve consequenties voor de ouders; eerder heb ik aangegeven dat ruimhartig met meldingen van ouders wordt omgegaan. Reacties zijn via de belastingtelefoon afgehandeld. ouders van de UHT doelgroep zijn voor zover mogelijk – voorafgaand aan de brief- gebeld.

3. Organisatie Hersteloperatie

3.1. Stand van zaken inrichting herstelorganisatie

Bemensing

UHT is in de afgelopen maanden volop bezig geweest met de verdere bemensing van de herstelteams en beoordelingsteams om ouders goed en zorgvuldig, maar ook snel en efficiënt van dienst te kunnen zijn. Ook de werkzaamheden voor de € 30.000-regeling maakten uitbreiding van het aantal medewerkers noodzakelijk. De huidige bezetting van de herstelorganisatie komt neer op 873 medewerkers/782 fte (peildatum 31/5). In de maand mei is gestart met de werving van ca. 40 PZB'ers voor het verder opschalen van de herstelteams en het faciliteren van de doorstroom van de medewerkers van de € 30.000-regeling naar de reguliere herstelorganisatie. In de maanden juli en augustus stromen in totaal 60 fte van de € 30.000-regeling door naar de reguliere herstelorganisatie. De komende maand wordt verder gewerkt aan het verder opschalen van de organisatie, dus ook de herstel- en beoordelingsteams.

Doorlichting AEF

Zoals in de vorige VGR aangekondigd, wordt er momenteel weer een doorlichting van UHT uitgevoerd door Andersson Elffers Felix. De doorlichting bevindt zich in de afrondende fase. Ik hoop u nog voor het commissiedebat te informeren over de uitkomsten.

Motivaction

Vanaf begin dit jaar vinden er periodiek onderzoeken door Motivaction plaats naar ervaringen van de ouders die bij UHT in beeld zijn en de lessen die hieruit kunnen worden getrokken voor de inrichting en uitvoering van de herstelorganisatie. Hieronder en in paragraaf 3.5 kom ik inhoudelijk terug op de verschillende verbeteracties die UHT ingezet heeft naar aanleiding van deze bevindingen. Momenteel wordt een nieuw contract afgesloten met Motivaction en gaan zij binnenkort weer van start met hun onderzoeken.

Pilot "betekenisvol herstel" en "behandeling in één dag"

Een groot verbeterpunt dat eerder uit een eerder Motivaction onderzoek en gesprekken met ouders naar voren kwam was dat ouders die een compensatie hadden ontvangen lang niet altijd een gevoel van goede afsluiting hadden. Sommige ouders vinden het vervelend dat zij meerdere keren hun verhaal moeten doen, andere geven juist aan dat zij het hebben gemist hun verhaal te kunnen doen. In mijn brief²⁵ van 15 juni jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken van de pilots die ik in dit Kader doe.

De motie²⁶ Kwint en Leijten heeft eind vorig jaar opgeroepen proeven te doen met beoordelingen binnen een dag. Voetnoot: Kamerstukken II, 31066, nr. 757 In het kader van "betekenisvol herstel" is op 15 juni jl. met 2 ouders een pilot uitgevoerd in de gemeente Leeuwarden. Ook is een pilot gepland in gemeente Almere op 28 en 29 juni met vier ouders. In de week van 22 juni worden met de gemeente Zaanstad de voorbereidingen getroffen voor de derde pilot. In deze pilots staat het helingsproces van de ouder centraal en wordt zo spoedig en verdiepend mogelijk herstel nagestreefd. In totaal zullen maximaal 12 ouders deelnemen aan deze pilots, die per gemeenten wat verschillen van invulling en/of inrichting. De ouders worden voor een dagdeel uitgenodigd hun verhaal te doen aan een PZB'er en een medewerker van de gemeente; voor de ouder is aan het eind van gesprek duidelijke welke vervolgstappen nodig zijn.

²⁵ 2021Z10440

²⁶ Kamerstukken II 2020-21, 31066, nr. 757

Naast de pilots die zien op betekenisvol herstel, vinden een tweetal andere pilots plaats in het kader behandelen in één dag. Een van deze pilots heeft als doel versnelling te onderzoeken binnen de reguliere werkwijze van integrale beoordeling. Dit door efficiëntieslagen en een nog betere (interne) samenwerking. Hierbij wordt bij 30 dossiers op kantoor Zwolle onderzocht of de reguliere werkwijze binnen 8 uur zou kunnen plaatsvinden. De andere pilot ziet eveneens op behandeling in één dag, maar deze is voorzien op locatie in aanwezigheid van de ouder, waarbij naast aandacht voor betekenisvol herstel ook de behandeling van het dossier van de ouder wordt gedaan (20 dossiers) en wordt beproefd of het mogelijk is dit binnen een tijdsbeslag van een één dag te kunnen uitvoeren.

Uw Kamer heeft in dit kader de motie Alkaya aangenomen, die mij oproept om de lessen uit deze pilots vóór september landelijk uit te rollen²⁷. Zoals ik eerder bij de bespreking van deze motie met uw Kamer heb aangegeven is deze motie in letterlijke zin onuitvoerbaar. Ik vind de motie in die zin ook onverstandig, omdat er aan de pilots al conclusies worden verbonden en bij ouders mogelijk verwachtingen worden gewekt, die nog niet kunnen worden waargemaakt. Dat wil ik voorkomen. Ik kan mij niet nu committeren aan het opschalen en uitrollen van eventuele lessen in een organisatie van honderden medewerkers, voordat ik ook maar weet wat deze lessen zijn. Daarnaast geldt dat ik aanpassingen in de aanpak zorgvuldig wil onderzoeken voordat ik deze doorvoer, indachtig de ook door uw Kamer aangenomen motie²⁸ van Dijk. Wel kan uw Kamer ervan uitgaan dat lessen uit deze pilots en volgende pilots – waar relevant – op de kortst mogelijke termijn verwerkt worden in de werkprocessen binnen UHT. Ik zal uw Kamer in elke rapportage over de voortgang van de pilots informeren.

Betrokkenheid & welzijn medewerkers

Naast onderzoek naar de ervaringen van ouders, meet UHT elke drie weken middels een enquête de betrokkenheid en het welzijn van de medewerkers. Uit de drie wekelijkse enquêteresultaten blijkt echter nog steeds dat UHT-medewerkers de privé-werk balans ervaren als een uitdaging. Opmerkelijk is dat er een afname is van de betrokkenheid van de medewerkers ten opzichte van de vorige VGR. Uit de resultaten van week 15 (VGR 6) kwam naar voren dat 82% van de medewerkers zich betrokken voelen bij UHT en in week 21 is dit percentage gedaald naar 69%. Naar aanleiding van de resultaten van de online enquête betrokkenheid en welzijn, zijn er verschillende initiatieven opgezet om de privé-werk balans van de UHT-medewerkers te verbeteren. Daarnaast zijn er praktische tips gedeeld over werken vanuit huis en er heeft een UHT-hulprijnen Webinar plaatsgevonden voor alle UHT-medewerkers. Vanuit verschillende teams binnen de afdeling Herstel zijn er medewerkers aangesloten bij 'team vitaliteit'. Dit team bestaat uit UHT-medewerkers die samen initiatieven opzetten om de vitaliteit van de medewerkers te verbeteren.

3.2. Ouder- en kindpanel

Ouderpanel

Op 24 maart en 16 juni was ik aanwezig bij het Ouderpanel. Op beide momenten heb ik vragen van het Ouderpanel beantwoord en met hen gesproken over lopende ontwikkelingen. Onderwerpen die daarbij bijvoorbeeld aan bod kwamen zijn het proces rond uitbetalingen en de schuldenaanpak. Het Ouderpanel heeft ook aandacht gevraagd voor de emotionele gevolgen naar aanleiding van de financieel compensatie. Dit signaal is besproken in een aantal bijeenkomsten met het ouderpanel en deskundigen en heeft een plek gekregen in de pilot die zich richt op betekenisvol herstel (zie ook paragraaf 2.6).

²⁷ Kamerstukken II 20220/21 31 066, nr. 827

²⁸ Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 828

Het Ouderpanel heeft daarnaast een toelichting gekregen van de voorzitter van het Kindpanel over de stand van zaken van dit panel. Hierbij is onder meer gesproken over wie zich verantwoordelijk voelt voor hoe het met de gedupeerde kinderen gaat. Het gesprek heeft op 26 mei jl. een vervolg gekregen in een gesprek tussen het Ouderpanel, de Missing Chapter Foundation en twee jongvolwassen leden van het Kindpanel. Voor het Ouderpanel is het belangrijk dat de kinderen zelf bepalen hoe de kindregeling er uit gaat zien en hoe en door wie deze wordt uitgevoerd. In de Kamerbrief bij deze VGR ga ik nader in op de kindregeling en de rol die het Kindpanel daarbij heeft.

Het Ouderpanel heeft zich verder door de voorzitter van de CWS laten informeren over de procedure na een verzoek van een gedupeerde ouder. Aanleiding hiervoor was de zorg van het Ouderpanel over de snelheid die nodig is om alle ouders op tijd te kunnen helpen die zich melden bij CWS. In paragraaf 1.3 heb ik toegelicht hoe de CWS wordt ondersteund bij opschaling van haar werkzaamheden.

Het Ouderpanel neemt deel aan diverse werkgroepen en krijgt ook uitnodigingen van gemeenten voor mogelijke samenwerking. Het Ouderpanel nam tevens deel aan het rondetafelgesprek tussen gedupeerde ouders en uw Kamer.

Ik heb enorme waardering voor de inzet van het Ouderpanel en al het goede werk dat zij doen. Het gaat mij aan het hart dat zij soms zo negatief bejegend worden. Dit is in mijn optiek volstrekt onterecht. Ik laat u daarnaast weten dat het Ouderpanel regelmatig stil staat bij haar functioneren en werkwijze. Dit is in september 2020 en januari 2021 gebeurd. Nu het Ouderpanel weer in een nieuwe fase zit, kijkt zij hier opnieuw naar. Daarbij wordt gekeken naar de inzichten die de leden van het Ouderpanel hebben, de hoeveelheid onderwerpen en taken en de omvang van het panel. Op basis daarvan beziet het Ouderpanel wat er mogelijk veranderd moet worden om ook het komende jaar een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren aan werkelijk herstel en heling. Ik vind het positief dat het Ouderpanel regelmatig blijft kijken hoe zij haar rol goed kan blijven vervullen en zie haar bevindingen, bijvoorbeeld met betrekking tot haar omvang, graag tegemoet.

Kindpanel

Het Kindpanel is in de zomer van 2020 gestart met tien kinderen van 8 tot 18 jaar en is in deze samenstelling viermaal bijeengekomen onder leiding van Lea Bouwmeester. Inmiddels is het Kindpanel aangevuld met een jongerenpanel (tien kinderen van 18 jaar en ouder). Zij hebben sinds begin 2021 in wisselende samenstelling tien sessies gehad, met elkaar en met delegaties uit het Ouderpanel, onder begeleiding van de Missing Chapter Foundation. De term "Kindpanel" roept de associatie op dat alleen met kinderen wordt gesproken, daarom spreken we vanaf nu over de community kind, jongeren, 18+, afgekort: "community".

Deze gesprekken met de community hebben geleid tot een breed gedragen advies over een langjarige en brede aanpak die nodig is. Een onderdeel hiervan is hun advies over de financiële kindregeling. (zie Kamerbrief), dat ik als bijlage bij deze brief voeg. Ik spreek mijn grote dank, waardering en bewondering uit voor wat de kinderen en jongeren het achterliggende jaar met elkaar hebben besproken. Zij zijn bereid geweest om, in alle openheid en veiligheid, hun kwetsbare verhalen met elkaar te delen en ons te voorzien van hun waardevolle adviezen. Deze adviezen hebben mij nieuwe, betekenisvolle inzichten gegeven en ik heb ze daarom ook opgenomen in de begeleidende Kamerbrief. Hierin ga ik nader in op de inhoud van deze adviezen en de richting die het kabinet naar aanleiding daarvan wil kiezen. Ik heb met eigen ogen en oren kunnen constateren dat dit een uniek proces is geweest en ben er trots op dat wij pionierswerk hebben verricht door de doelgroep op deze manier te betrekken en echt hun wensen en behoeften – de menselijke maat – als uitgangspunt te nemen.

Ik ben voornemens om ook in de toekomst kinderen en jongeren te betrekken bij de verdere uitwerking van de bredere ondersteuning voor kinderen en de financiële kindregeling en bij een aantal andere actielijnen binnen het bredere programma 'Leven op de rit' waarover ik uw Kamer reeds eerder informeerde. Een van die actielijnen betreft het ontwikkelen van een grote community: een plek waar alle kinderen en jongeren onder elkaar kunnen zijn. Over de nog uit te werken plannen en planning informeer ik de kinderen en uw Kamer zo snel mogelijk.

3.3. Bestuurlijke Adviesraad Kinderopvangtoeslag

De leden van de BAK zijn op 22 april en 18 mei jl. bijeen gekomen. De BAK heeft haar waarnemingen over de afgelopen periode in verschillende brieven aan mij kenbaar gemaakt; als gevraagde en ongevraagde adviezen. Tijdens deze bijeenkomsten was er aandacht voor de actuele ontwikkelingen in die periode. Zo verstreek op 1 mei de deadline waarop alle gedupeerde ouders, die zich voor 15 februari hadden gemeld, €30.000,- uitbetaald hebben gekregen. Een belangrijke datum waar veel media-aandacht voor was. Ik heb daarom in de aanloop naar 1 mei de BAK gevraagd een advies te schrijven of de informatie die gepubliceerd wordt op de website over de voortgang van de Catshuisregeling voldoende en transparant is. De BAK heeft geconstateerd dat de informatievoorziening voldoende is, maar heeft in het advies de kanttekening opgenomen dat de weg naar volledig herstel nog lang is. De BAK stelt dat voor de toekomst goede communicatie centraal moet blijven staan; vooral met de ouders, maar ook richting de Tweede Kamer.

Op 16 juni jl. heeft de BAK mij middels een brief een ongevraagd advies toegestuurd. Ik bestudeer dit momenteel en stuur dit z.s.m. – nog voor het Commissiedebat van 1 juli a.s. – naar uw Kamer, voorzien van mijn reactie. Ik ben de BAK zeer erkentelijk voor haar inbreng en hecht groot belang aan de onafhankelijke adviezen. Ook tussentijds zijn de leden van de BAK continu beschikbaar voor een kort overleg met mij, Toeslagen en UHT wat de snelheid van het uitwerken van de aanpak ten goede komt.

3.4. Monitoring door de Nationale ombudsman

Sinds 1 november monitort de Nationale ombudsman de klachtafwikkeling bij UHT. Hiervoor zijn klachtdossiers onderzocht en is gesproken met ouders en klachtbehandelaars van UHT. Op 25 mei 2021 heeft de NO het rapport "*Van klacht naar herstel van vertrouwen*"²⁹ gepubliceerd. In het rapport beoordeelt de NO de klachtbehandeling van UHT op alle onderdelen als *voldoende of goed*. Hier ben ik zeer trots op, omdat dit resultaat in lijn is met de doelstelling van de herstelorganisatie om ouders ook in het klachtenproces goed te helpen. De NO doet ook een aantal concrete aanbevelingen op het gebied van de mogelijkheden tot indiening en wijze van afhandeling van klachten. Deze aanbevelingen neem ik zeer ter harte en ik zal erop toezien dat de werkwijze hierop wordt aangepast.

Naast de monitoring van de klachtafwikkeling heeft de Nationale Ombudsman ook een aantal aanbevelingen gedaan aangaande de groep ouders bij wie nog geen aanwijzing voor recht op € 30.000 is gevonden. De NO adviseert deze ouders zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden en zegt toe dit te blijven monitoren. In paragraaf 1.2 informeer ik u over de planning van integrale beoordelingen. Deze groep ouders heeft mijn specifieke aandacht.

In mijn recente gesprekken met de Nationale Ombudsman heeft hij mij duidelijk gemaakt in de volgende monitors naast de klachtafhandeling ook meer aandacht te besteden aan algemene knelpunten. Ik kijk uit naar de adviezen en heb hem aangegeven dat wij er graag ons voordeel mee doen.

²⁹ https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/Van%20klacht%20naar%20herstel%20van%20vertrouwen_0.pdf

3.5. Communicatie met ouders

Nieuwe initiatieven

UHT probeert haar dienstverlening constant te verbeteren, zoals met nieuwe initiatieven. Dit door bijvoorbeeld op nieuwe manieren contact te leggen met ouders, zodat we ouders van informatie kunnen voorzien op de manier die zij prettig vinden. Twee nieuwe manieren die worden verkend zijn;

- Videobellen: uit gesprekken met ouders bleek dat videobellen gewaardeerd zou kunnen worden. Daarom is een pilot gestart, met als doel het herstelproces persoonlijker, positiever en efficiënter te maken. De eerste resultaten zijn erg positief, gekeken wordt hoe opschaling kan plaatsvinden.
- BerichtenBox: dit is een pilot of ouders het prettig vinden om na een telefoongesprek via hun berichtenbox een verwijzing (link) naar informatie te krijgen. Er wordt ook gekeken naar het versturen van gespreksverslagen via de berichtenbox.

Ook zijn mogelijkheden voor verzending van brieven per email bekeken. Dat is nu mogelijk voor ouders die dit willen. Ze krijgen een link naar een beveiligde omgeving waar ze de brief kunnen bekijken en downloaden. De ouder ontvangt de brief daarna per post. 'Massaal' brieven per mail versturen is nog niet mogelijk

Serviceteam

Vanaf de livegang van het Serviceteam op 2 januari 2020 is het aantal telefoontjes over aanmeldingen hoog. In de periode na de vorige VGR tot en met 6 juni is er 202.945 keer gebeld, waarvan 61.055 gesprekken konden worden beantwoord. Gezien deze ontwikkeling en de veelheid en diversiteit van de werkzaamheden is de capaciteit van het Serviceteam uitgebreid. Dit ook met het oog op gedupeerden van de andere toeslagen die zich inmiddels hebben gemeld of zich nog gaan melden. Hiermee kom ik tevens tegemoet aan de motie³⁰ Van Kooten/Arissen en Azarkan. In het algemeen komt het percentage beantwoorde gesprekken uit op 40% over het jaar 2021. In de aanloop naar en vlak na 1 mei was er een aanzienlijke piek merkbaar in het aantal keren dat er gebeld werd. Wanneer de periode van een week voor en na 1 mei buiten beschouwing wordt gelaten is het aantal aangenomen gesprekken sinds de vorige VGR 61%.

Brieven

Om ouders zo goed mogelijk te informeren gebruiken we verschillende standaard- en maatwerkbrieven. Motivaction wordt ingezet om de tevredenheid over deze brieven te verbeteren. We hebben een nieuw reviewproces ingericht waarbij op de brieven wordt meegekeken door onder andere het ouderpanel, BOinK en stichting Lezen en Schrijven. Zo ontvangen ouders vanaf 29 maart jl. een nieuwe en beter leesbare beschikkingsbrief over de € 30.000 compensatie. In het verleden zijn onze beeldbrieven goed gewaardeerd. Elementen daaruit – zoals gebruik van iconen en kleur – passen we nu ook toe in de brieven die we versturen over de € 30.000, over het moratorium en over de 'publieke schulden'.

Webinar

Op 19 mei was er een online bijeenkomst (*webinar*) over schulden. Hierin waren de bijna 100 vragen die vooraf zijn ingestuurd zoveel mogelijk verwerkt. Tijdens het webinar zijn zelf 1700 vragen gesteld via de chat. De meeste vragen gingen over: MSNP & WSNP, afbetaalde schulden, de pauzeknop en de BKR-registratie. Ruim 1000 mensen hebben het webinar gevolgd en waardeerden het met een 7,6. Het webinar is inmiddels 1277 keer teruggekeken.

³⁰ Kamerstukken II, 2020/2021, 35 510, nr. 45

Inmiddels zijn er twee webinars georganiseerd voor advocaten die deelnemen aan de subsidieregeling (15 april en 8 juni). Het eerste webinar betrof de hoofdlijnen van herstelregelingen. Het tweede webinar was gefocust op het proces rondom de Commissie Werkelijke Schade, inclusief inhoudelijke vragen. Beide webinars zijn goed beoordeeld door de deelnemers. Vragen zijn opgehaald en worden verder geleid. Voor de komende periode staan de volgende bijeenkomsten voor ouders gepland. Op 2 juli een online vragenuur over de € 30.000, op 9 juli een webinar over schulden en op 13 juli een webinar om de belangrijkste punten uit deze VGR en de bespreking met uw Kamer toe te lichten.

3.6. Financiën

Richtinggevende voorstellen inzake niet-KOT, ex-partners en kinderen

De in deze zevende Voortgangsrapportage en begeleidende Kamerbrief voorgestelde richtingen voor niet-KOT, ex-partners en kinderen zijn nadrukkelijk nog niet verwerkt in een ISB. Zoals hierboven in de VGR en in de Kamerbrief aangegeven, voert het kabinet hierover graag het gesprek met de Tweede Kamer. Na deze bespreking en na afronding van een uitvoeringstoets op elk van deze regelingen, besluit de Ministerraad over de regelingen voor niet-KOT, ex-partners en kinderen en over de verwerking van de budgettaire gevolgen van deze maatregelen in een volgende (incidentele) supplettoire begroting. Het kabinet zal deze (incidentele) supplettoire begroting vervolgens, naar verwachting na de zomer, aan het parlement aanbieden. Het kabinet zal pas met de uitvoering van de regelingen, het aangaan van verplichtingen, het doen van uitgaven en het kwijtschelden van schulden starten nadat het parlement heeft ingestemd met deze incidentele supplettoire begroting. Dit betekent, met andere woorden, dus ook dat de richtinggevende voorstellen tot aan het moment van parlementaire instemming niet beschouwd dienen te worden als verplichting in de zin van artikel 2.14 van de Comptabiliteitswet 2016. Hiermee vertrouwt het kabinet erop het budget- en informatierecht van het Parlement volledig te respecteren.

Ten behoeve van de weging in en door uw Kamer vindt u in onderstaande tabel de geraamde en nadrukkelijk indicatieve budgettaire gevolgen van de richtinggevende voorstellen voor ex-partners en de uitbreiding van de kindregeling die het kabinet in de begeleidende Kamerbrief heeft beschreven. Deze zijn berekend op basis van de huidige beschikbare gegevens en inzichten. Voor de richtinggevende voorstellen voor brede hulp aan kinderen en niet-KOT zijn nog geen ramingen opgenomen. Voor de budgettaire implicaties van de verschillende opties die in de Kamerbrief genoemd worden verwijst ik u naar de

bijlage bij de brief waarin deze schematisch zijn weergegeven.

Geraamde budgettaire gevolgen van richtinggevende voorstellen ex-partners, kindregeling en niet-KOT	
<i>x € miljoen</i>	Totaal
Compensatie en kwijtschelden schulden ex-partners (FIN)	249
<i>waarvan compensatie</i>	120
<i>waarvan steun door gemeentes</i>	13
<i>waarvan kwijtschelden private schulden</i>	81
<i>waarvan MSNP/WSNP-trajecten</i>	10
<i>waarvan apparaatskosten</i>	25
Kwijtschelden schulden ex-partners (Rijksbreed)	201
<i>waarvan OCW</i>	71
<i>waarvan FIN</i>	29
<i>waarvan SZW</i>	11
<i>waarvan J&V</i>	6
<i>waarvan BZK</i>	79
<i>waarvan VWS</i>	5
Uitbreiding kindregeling	153
Brede hulp aan kinderen	pm
Niet-KOT	pm

Private schuldenoplossing en 4^e ISB FIN 2021

Naast de 7^e voortgangsrapportage en begeleidende Kamerbrief, stuur ik u de vierde incidentele begroting (ISB) waarin de budgettaire gevolgen van de private schuldenaanpak zijn verwerkt. Hierbij wijs ik erop dat er in de vierde ISB een beroep wordt gedaan op artikel 2.27, 2e lid van de Comptabiliteitswet 2016. Normaliter wordt nieuw beleid pas in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet hebben geautoriseerd. In dit geval acht ik het wenselijk en in het belang van het en de gedupeerden om – vooruitlopend op formele autorisatie door beide Kamers – uitvoering te geven aan het besluit tot het kwijtschelden van private schulden. Om gedupeerden een zomer vol onzekerheid te besparen wil ik hen snel duidelijkheid bieden en zo snel als mogelijk starten met kwijtschelden, onder meer door op korte termijn verplichtingen aan te gaan vooruitlopend op de start van de regeling. Met het voorgaande wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016.

Budgettaire overzicht Toeslagenherstel (Rijksbreed)

De tabel hieronder geeft het overzicht van de realisatiestanden 2020 en de goedgekeurde

budgetstanden 2021, 2022 en 2023, inclusief de tweede, derde en bovengenoemde vierde ISB in 2021.

Budgettaire overzicht - Toeslagenherstel (bedragen in € mln.)							
Nr. Onderwerp	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Cum.
1. Reeds beschikbaar gesteld in 2020	93	286	169				547
1a Programma	47	231	149				427
<i>waarvan compensatie</i>	36	231	149				
<i>verwerking kasschuif uit NJN 2020 in VJN 2021</i>		(+51)	(+69)				(+120)
<i>waarvan ondersteuning door gemeenten</i>	11						
1b Apparaat	46	55	20				121
2. Incidentele Supplettoire Begroting 1 inzake Herstel Toeslagen		876	353				1.229
2a Uitbreiding programmamiddelen i.v.m. forfaitaire 30k-regeling		563	261				824
2b Uitbreiding apparaatsbudget (art. 1)		14	21				35
2c Uitbreiding apparaatsbudget (art. 13)		49	71				120
2d Reservering voor onvoorzien en kindregeling (art. 10)		250					250
3. Incidentele Supplettoire Begroting 2 inzake Kwijtschelding Publieke Schulden		336	228	93	18	5	680
3a Kwijtschelding schulden - uitgaven (apparaat en programma)		275	183	93	18	5	574
<i>waarvan Ministerie van Financiën</i>		14	12				25
<i>waarvan Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid</i>		18	26	23	22	10	99
<i>waarvan Ministerie van Justitie en Veiligheid</i>		14	2	2			19
<i>waarvan Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i>		14	168	72	1		255
<i>waarvan Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap</i>		253	-5	-5	-5	-5	233
<i>waarvan Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport</i>		1					1
<i>waarvan reeds beschikbaar (overboeking van Fin naar SZW)</i>		-39	-19				-58
3b Kwijtschelding schulden - inkomsten		62	45				107
<i>waarvan Begroting IXB MinFin</i>		42	42				
<i>waarvan Begroting XVI MinVWS</i>		20	4				
4. Incidentele Supplettoire Begroting 3 inzake Kwijtschelding Private Schulden Toeslagenedupeerden in WSNP/MSNP-trajecten		56					56
4a Kwijtschelding private schulden voor gedupeerden in WSNP/MSNP-trajecten		56					56
4b Apparaatsbudget voor kwijtschelding private schulden (art. 13)		1					1
5. Eerste Supplettoire Begroting 2021		13	56				69
5a Steunpunt gemeenten (van art. 10 naar art. 13)		2					2
5b Programmabudget voor niet-KOT gedupeerden		7	40				47
5c Apparaatsbudget voor niet-KOT gedupeerden		4	16				20
6. Incidentele Supplettoire Begroting 4 inzake Kwijtschelden Private Schulden		99	271	37			407
6a Kwijtschelden private schulden (excl. overboeking WSNP/MSNP-trajecten)		70	214				284
6b Ondersteuning bij kwijtschelding private schulden (art. 13)		10	19				29
6c Commissies (CWS en BAC)		19	37	37			93
7. Stand na ISB2, ISB3, ISB4 en Voorjaarsnota	93	1.664	1.077	130	18	5	2.986
7a Programma	47	1.523	912	93	18	5	2.597
<i>waarvan compensatie</i>	36	794	410				1.240
<i>waarvan kindregeling</i>		200					200
<i>waarvan kwijtschelden publieke schulden (rijksbreed)</i>		336	228	93	18	5	680
<i>waarvan kwijtschelden private schulden (incl. uitvoering)</i>		136	234				369
<i>waarvan niet-KOT</i>		7	40				47
<i>waarvan ondersteuning door gemeenten en VNG</i>	11	2					13
<i>waarvan onvoorzien</i>		48					48
7b Apparaat	46	142	165	37	0	0	389

Puntsgewijze toelichting op Budgettaire Overzicht – Herstel Kinderopvangtoeslag

- 1 – 3. De hier opgenomen mutaties en standen zijn reeds toegelicht in de 6^e VGR KOT, met dien verstande dat nu twee aanscherpingen zijn gedaan in het budgettaire overzicht:
- De gerealiseerde ondersteuning door gemeenten in 2020 (€ 11 miljoen) is toegevoegd (zie regel 1a). In de tabel in de 6^e VGR stond dit nog apart toegelicht in paragraaf 3.2 Samenwerking met gemeenten.
 - De kasschuif van € 132 miljoen, die reeds werd aangekondigd in de Najaarsnota 2020 en in de 6^e VGR, is in de eerste supplettoire begroting van Financiën 2021 definitief verwerkt en verdeeld over 2021 en 2022.³¹ Omdat de realisatie in 2020 € 12,5 miljoen hoger is uitgevallen dan begroot, is de definitieve kasschuif verlaagd tot € 119,5 miljoen in plaats van € 132 miljoen.
4. In de ISB3 inzake Kwijtschelding private schulden toeslagenedupeerden in WSNP/MSNP-trajecten, is in totaal € 56,4 miljoen beschikbaar gesteld.

³¹ Eerste supplettoire begroting IXB 2021, pagina 32.

5. De Voorjaarsnota 2021 en de Eerste Suppletoire Begroting 2021 van Financiën bevatten de volgende twee voorstellen:
 - Bij de VNG wordt een steunpunt ingericht waar gemeenten terecht kunnen voor hulp bij het inrichten en uitvoeren van de ondersteuning aan toeslagengeduceerden in de periode tot 31 december 2021. Het steunpunt maakt onderdeel uit van het programma Verbinden Schuldendomein van de VNG. Het betreft een verlenging en uitbreiding van het huidige steunpunt, dat is gestart in november 2020. Dit steunpunt wordt gefinancierd uit het budget 'onvoorzien', dat in ISB1 Herstel Toeslagen beschikbaar is gesteld op artikel 10 van de Financiënbegroting.
 - Eerder heeft het kabinet het voornemen aangekondigd tot verbreding van de compensatie voor toeslagengeduceerden van de kinderopvangtoeslag naar geduceerden van niet-kinderopvangtoeslagen ('niet-KOT'). Vooruitlopend op het vormgeven van de regeling is hier in de Eerste Suppletoire Begroting cumulatief € 47 miljoen programmabudget en € 20 miljoen apparaatsbudget voor beschikbaar gesteld.
6. Naast de 7^e Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag, is de 4^e Incidentele Suppletoire Begroting naar de Tweede Kamer verstuurd. Deze ISB bevat maatregelen omtrent het kwijtschelden van private schulden en een uitbreiding van de Bezwaaradvies Commissie (BAC) en Commissie Werkelijke Schade (CWS). In de Voorjaarsnota 2021 is € 370 miljoen gereserveerd op de Aanvullende Post voor de kwijtschelding van de private schulden van toeslagengeduceerden (€ 340 miljoen programmabudget en € 30 miljoen uitvoering). In ISB3 (zie ook blok 4 in de tabel; € 56,4 miljoen) is het gedeelte dat ziet op WSNP/MSNP-trajecten) reeds overgeheveld naar de Financiënbegroting. De resterende € 314 miljoen wordt met de ISB4 (regel 6a) overgeheveld naar de Financiënbegroting.
7. Het totaal programmabudget voor de geduceerden van de kinderopvangtoeslag komt neer op € 2,6 miljard. Het apparaatsbudget is in totaal € 389 miljoen.

Herijking planning, programma- en apparaatskosten UHT

In de zomer zal een volledige herijking van de planning, alsmede van de programma- en apparaatskosten worden gemaakt. Over de uitkomsten hiervan zal de Kamer na de zomer worden geïnformeerd. Eventuele budgettaire gevolgen en dekking zullen middels een nader te bepalen begrotingswet worden voorgelegd aan de Kamer.

Bijlage A

Cijfertabellen Zevende Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag

Peildatum 17 juni 2021

Nr.	Categorie	1 ^e VGR KOT (29 apr. 2020)	2 ^e VGR KOT (9 juli 2020)	3 ^e VGR KOT (29 sept. 2020)	4 ^e VGR KOT (4 dec. 2020)	5 ^e VGR KOT (1 feb. 2021)	6 ^e VGR KOT (8 apr. 2021)	7 ^e VGR KOT (22 juni. 2021)
1	Gedupeerden							
1a	Aantal ouders aangemeld als gedupeerde	4.800	6.273	8.100	9.200	17.800	31.325	42.050
1b	Aantal ouders met een persoonlijke zaakbehandelaar			1.300	2.247	2.588	3.373	3.943
1c	Aantal uitbetalingen na integrale beoordeling	282	282	390	510	883	1.607	2.352
1d	Aantal uitbetalingen van € 30.000 na lichte toets	-	-	-	-	470	5.784	16.588
	Aantal ouders dat vooralsnog niet in aanmerking komt voor € 30.000						3.651	11.386
2	Uitsplitsing regelingen							
	KOT compensatie							
2a	Uitbetaald bedrag (€ mln.)	-	-	-	-	28	51,9	
2b	Aantal betalingen aan ouders	282	282	390	510	950	1.965	
	Hardheidsregeling							
2c	Uitbetaald bedrag (€ mln.)	-	-	-	-	0,9	0,9	
2d	Aantal betalingen ouders	-	-	-	-	50	50	
	OGS							
2e	Uitbetaald bedrag (€ mln.)	-	-	-	-	0,8	0,8	
2f	Aantal betalingen aan ouders	-	-	-	-	70	70	
3	Hulp aan ouders in acute problemen							
3x	Aantal ouders dat een beroep heeft gedaan als gevolg van acuut probleem	-	-	84	292	983	1.702	2.320
	Aantal verzoeken om acute hulp afgerond						1.521	2.200

Nr.	Categorie	1 ^e VGR KOT (29 apr. 2020)	2 ^e VGR KOT (9 juli 2020)	3 ^e VGR KOT (29 sept. 2020)	4 ^e VGR KOT (4 dec. 2020)	5 ^e VGR KOT (1 feb. 2021)	6 ^e VGR KOT (8 apr. 2021)	7 ^e VGR KOT (22 juni. 2021)
	Noodvoorziening							
3a	Uitbetaald bedrag (€ mln.)	-	-	-	-	0,14	0.47	
3b	Aantal betalingen aan ouders				104	276	988	1.797
	Eerste betaling na lichte toets							
3c	Uitbetaald bedrag (€ mln.)					2.6	11,03	15,11
3d	Aantal betalingen aan ouders	-	-	-	172	309	706	827**
4	750 regeling							
4a	Aantal ouders in aanmerking				16.800	16.800	16.800	16.800
4b	Aantal betalingen aan ouders				8.600	16.300	16.400	16.458
4c	Uitbetaald bedrag (€ mln.)				6,5	12,2	12,3	12,34
5	Commissies							
5a	Aantal individuele dossiers aangemeld bij de Commissie Werkelijke Schade	-	-	-	13	81	131	217
5b	Aantal individuele dossiers afgerond bij de Commissie Werkelijke Schade	-	-	-	0	0	12	29
5c	Aantal aangemeld bij de Commissie van Wijzen - individuele dossiers - groepsdossiers	-	-	-	81 22	265 32	* 609 32	* 1.060 32
5d	Aantal afgerond bij de Commissie Wijzen - individuele dossiers - groepsdossiers	-	-	-	51 22	253 30	* 580 32	* 1.041 32
5e	Aantal ingediend bij de Bezwaarschriftenadvies Commissie		57	55	55	61	94	287
5f	Aantal afgerond bij de Bezwaarschriftenadvies Commissie		0	0	0	0	7	33
	Aantal afgerond (doorgezet naar juiste plek)							124

* Cijfers CvW 6^e en 7^e VGR zijn respectievelijk tot en met 1 april 2021 en tot en met 16 juni 2021

**Voorlopig cijfer, door herstructurering van het betalingsproces zijn we alle betalingen aan het valideren, daardoor er kunnen in de toekomst afwijkingen ontstaan.